

Analys av bostadsmarknaden i Blekinge län 2017

Rapport: 2017:10

Rapportnamn: Analys av bostadsmarknaden i Blekinge län 2017

Utgåva: Endast publicerad på hemsida

Utgivare: Länsstyrelsen Blekinge län, 371 86 Karlskrona

Hemsida: www.lansstyrelsen.se/blekinge

Dnr: 405-2729-2017

ISSN: 1651-8527

Författare/Kontaktperson: Peter Abrahamsson

Foto/Omslag: Peter Abrahamsson

Layout: Peter Abrahamsson

Länsstyrelsens rapporter: www.lansstyrelsen.se/blekinge/publikationer

förord

Rapporten utgör länsstyrelsens resultatsammanställning av Bostadsmarknadsenkät 2017 för Blekinge län (dnr 405-2729-2017).

Det är Boverket som tagit fram Bostadsmarknadsenkäten (BME) och u för undersökningen i samarbetar med samtliga länsstyrelser i landet. Syftet med den årliga bostadsmarknadsenkäten är att bidra till en kontinuerlig uppföljning av utvecklingen på bostadsmarknaden samt att spåra trender och tendenser inför den framtida utvecklingen.

Enkätsvaren utgörs av kommunernas egna bedömningar i olika frågor och ger därmed en sammanhållen bild av bostadsmarknaden i hela landet. Boverket gör en slutgiltig sammanställning och utvärdering av enkätresultatet ur ett riksperspektiv, som presenteras på hemsidan under adressen www.boverket.se/bme. Länsstyrelsen bidrar med egen årlig redovisning till Boverket och regeringen enligt uppdrag i förordningen (2011:1160) om regionala bostadsmarknadsanalyser och kommunernas bostadsförsörjningsansvar.

Det är varje kommuns ansvar att planera för en bostadsförsörjning som syftar till att skapa förutsättningar för alla i kommunen att kunna leva i goda bostäder samt främja att ändamålsenliga åtgärder för bostadsförsörjningen förbereds och genomförs.

Rapporten innehåller en redovisning av uppdrag nr 14 i länsstyrelsernas regleringsbrev för år 2017, där länsstyrelsen för samtliga länets kommuner ska redovisa och bedöma om kommunerna har antagit riktlinjer för bostadsförsörjningen som uppfyller kraven i 2 § lagen (2000:1383) om kommunernas bostadsförsörjningsansvar.

Härmed framför vi ett tack till samtliga kommuner och bostadsbolag som medverkat och besvarat enkätformulärets frågeställningar.

Karlskrona i juni 2017

Anette Andersson
Avdelningschef
Avd. för Samhällsutveckling

Peter Abrahamsson
Arkitekt SAR/MSA

innehåll

Förord	3
Innehåll	4
Sammanfattning	5
Planeringsförutsättningar	6
-Befolkning	
-Arbetsmarknad	
-Kommunikationer	
Bostadsbeståndet	29
- Bostadsmarknadsläge	
- Bostadsproduktion	
- Allmännyttan	
Bostad för alla	45
Behovsgrupper	
- Ungdomar	
- Studenter	
- Äldre	
- Personer med funktionsnedsättning	
- Nyanlända	
- Hushåll som inte blivit godkända på den ordinarie bostadsmarknaden	
Hemlöshet	
Förturssystem	
Service och förmedling av bostad	
Tillgänglighet	
Kommunens arbetsmetoder	62
Riktlinjer för bostadsförsörjning	
Uppdrag nr 14 i länsstyrelsernas regleringsbrev för år 2017	
Samverkan	
Bilagor	67

Sammanfattning

Skönjbara trender i resultaten från tidigare utförda undersökningar kan sägas ha kommit att infrias i BME 2017. Blekinge har tidigare ändå bedömts redovisa ett relativt stabilt och balanserat läge för länets bostadsmarknad i *Övriga kommunen* samtidigt som ett alltmer ökande behov av bostäder i tätorternas centrala delar och stadskärnor varit tydligt märkbart. Men bedömningar hos länets kommuner har bara inom loppet av några år helt kommit att förändras.

BME 2017 redovisar ett Blekinge med mycket stort behov av fler bostäder. Bostadssituation har ytterligare kommit att försämrats under år 2016 i jämförelse med situationen för bara ett år tillbaka. I BME 2017 gör samtliga fem kommuner bedömningen att det råder underskott eller bristsituation på bostadsmarknaden för *Kommunen som helhet*. Vid fjolåret bostadsmarknadsenkäten kunde fyra kommuner redovisa underskott eller bristsituation på bostäder för *Kommunen som helhet*. Ingen kommun gör i år bedömningen att det råder balans eller att det är obalans i form av överskott på bostäder på bostadsmarknaden för *Kommunen som helhet*. I BME 2017 gör samtliga fem kommuner bedömningen att det även råder underskott eller bristsituation på bostadsmarknaden för *Centralorten / innerstaden*. Situationen är densamma som i fjolårets enkät. I BME 2017 gör tre kommuner bedömningen att det råder balans på bostadsmarknaden för *Övriga kommunen*. Situationen ifjol var att endast två kommuner gjorde samma bedömning. Resultatet kan sägas redovisa en tendens till att något ändå börjar förändras till det bättre.

Hur ser då den förväntade utvecklingen av bostadsbeståndet i Blekinge län ut år 2020?

En kommun förmodar balanssituation för både *Kommunen som helhet* som för *Centralorten / Innerstaden*. Fyra kommuner förmodar fortsatt bristsituation för både *Kommunen som helhet* som *Centralorten / Innerstaden*. Två av fem kommuner förmodar balanssituation för *Övriga kommunen*. Två av fem kommuner förmodar bristsituation för *Övriga kommunen*. En av fem kommuner lämnar frågan om förmodad situation för *Övriga kommunen* obesvarad.

Hur är bostadssituationen för olika behovsgrupper i länet?

Bostadssituationen för olika behovsgrupper i länet är fortfarande besvärlig. En av fem kommuner har balans avseende behovet av ungdomsbostäder. Övriga kommuner anger brist. Resultatet är detsamma som för föregående år. Två av fem kommuner har balans avseende behovet av studentbostäder. Övriga kommuner anger brist. Resultatet innebär en förbättring i jämförelse med föregående år. Två av fem kommuner har balans avseende behovet av äldreboende - särskilt boende. Övriga kommuner anger brist. Resultatet är en försämring i jämförelse med föregående år. En av fem kommuner har balans avseende behovet av bostäder för personer med funktionsnedsättning. Övriga kommuner anger brist. Resultatet innebär en försämring i jämförelse med föregående år. Ingen kommun har balans avseende behovet av bostäder för flyktingar. Samtliga kommuner anger brist. Resultatet är detsamma som för föregående år.

Bostadsförsörjningsfrågan behöver tas på allvar. Det är positivt att fler och fler kommuner påbörjar arbetet med att ta fram bostadsförsörjningsprogram. I bostadsförsörjningsprogrammet samordnas fysisk bebyggelseutveckling med hänsyn till kommunens befolkningstillväxt och intentioner i översiktsplanen. Programmet ger en beskrivning av hur kommunen på ett hållbart sätt avser planera för bostadsutveckling - gärna illustrerat med tänkbara scenarier och målbilder. Programmet ger styrning och vägledning för samtliga aktörer inom bostadsmarknaden.

Från att ha varit en region med mycket små årliga variationer avseende befolkningssituation och bostadsmarknad har tydliga tendenser på förändringar kunnat iakttagas i de senare årens bostadsmarknadsundersökningar. Det är ett allmänt samhällsintresse att medborgarnas efterfrågan på bostäder kan tillgodose. En välfungerande bostadsmarknad är en framgångsfaktor för regioner som är i tillväxt. Länets ökande folkmängd behöver ett brett utbud av olika typer av bostäder. Framför allt behöver Blekinge fler hyresbostäder med rimliga hyresnivåer.

planeringsförutsättningar

Befolkning

Befolkningsutvecklingen i Sverige

I januari 2017 blev vi 10 miljoner invånare i Sverige. Under de närmaste åren väntas folkmängden öka med drygt 1 procent per år, vilket innebär en befolkningstillväxt med cirka 100 000 personer per år. Det är en hög ökningstakt i jämförelse med vad som tidigare varit vanligt.

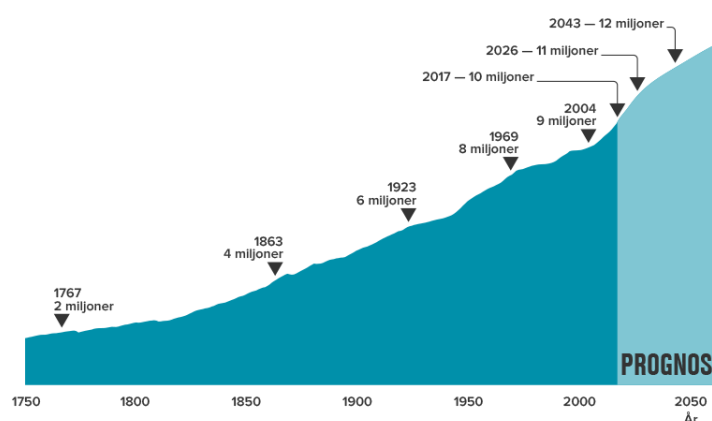

Diagram 1: Prognos över befolkningsutvecklingen för Sverige
Källa SCB

Sveriges befolkning börjar växa allt snabbare. År 1969 hade Sverige åtta miljoner invånare och år 2004 blev vi nio miljoner. Det tog oss 35 år att öka med en miljon från 8 till 9 miljoner invånare. Det tog 13 år för oss att öka med ytterligare en miljon till 10 miljoner invånare mellan åren 2004 och januari 2017. Prognoserna säger att det kommer att ta oss 9 år att nå fram till 11 miljoner invånare kring år 2026. I ett historiskt perspektiv har aldrig en ökning med en miljon invånare i Sverige kommit att ske på så kort tid. Efter det att Sverige nått 11 miljoners-nivån förväntas befolkningsökningen återgå till ursprunglig utvecklingstakt. År 2060 börjar vi närma oss 13 miljonersgränsen.

Sveriges befolkning blir, i likhet med många andra länder, allt äldre. Fram till år 2060 beräknas andelen äldre öka kraftigt samtidigt som andelen personer i arbetsför ålder minskar. Naturligtvis möter samhället nya utmaningar när färre personer ska försörja allt fler.

Idag bor ca 10 miljoner personer i Sverige.

Sju procent av dem beräknas år 2017 vara mellan 20-64 år och befinna sig i arbetsför ålder. De övriga 43 procenten utgörs av barn och unga under 20 år samt av äldre över 65 år. Den *demografiska försörjningskvoten* visar hur många personer en person i arbetsför ålder behöver försörja utöver sig själv. Idag ligger försörjningskvoten på 76 procent, det vill säga att på 100 personer i arbetsför ålder, 20-64 år, går det 76 personer som antingen är yngre eller äldre. Närmare bestämt är 41 personer av dessa yngre än 20 år och 35 personer är äldre än 65 år.

Fram till 2060 beräknas befolkningen öka till cirka 13 miljoner. Befolkningens ålderssammansättning kommer under denna period också att förändras. Framförallt kommer

andelen äldre över 65 år öka och år 2060 förväntas uppgå till 25 procent av befolkningen. Det här skulle i så fall innebära att den demografiska försörjningskvoten stiger till 92 procent.

Den demografiska försörjningskvoten är en ren mekanisk beräkning. Den tar inte hänsyn till hur sysselsättning och välfärdsproduktion faktiskt sker. Personer som är yngre än 20 år kan naturligtvis också arbeta, liksom personer över 65 år, medan personer mellan 20-64 år kan vara arbetslösa eller stå utanför arbetskraften. Siffrorna ger endast en fingervisning om hur de framtida behoven kommer att utvecklas och säger inget om hur välfärden kommer att finansieras.

Flyktinginvandring

Över tid har flyktinginvandringen till Sverige uppvisat stora variationer. Under 1990-talet ökade flyktingströmmen kraftigt i samband med kriget på Balkan. Under senare år är det konflikter som de i Somalia och Syrien som åter ökat antalet asylsökande.

Invandringen till Sverige är väldigt diversifierad. Under år 2016 beviljades 150 535 uppehållstillstånd.

58 procent av dessa avsåg flyktinginvandrare och personer med flyktingliknande skäl, samt deras anhöriga. Resten utgjordes av invandring från EES-länderna, arbetskraftsinvandring, gäststudenter, övriga anhöriga etc.

Flyktinginvandrare är personer som fått sin asylansökan beviljad enligt FN:s flyktingkonvention. Om en person har välgrundade skäl att vara rädd för att bli förföljd i hemlandet på grund av ras, nationalitet, religiös eller politisk uppfattning, kön, sexuell läggning eller för att personen tillhör en viss samhällsgrupp, kan personen få flyktingstatus och därmed beviljas asyl. Asyl kan även beviljas på grund av flyktingliknande skäl.

Enligt EU:s regler om alternativt skyddsbehövande ska en person beviljas asyl om den löper risk att straffas med döden, löper risk att utsättas för kroppsstraff, tortyr eller annan omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning, eller som civilperson löper allvarlig risk att skadas på grund av väpnad konflikt. I Sverige beviljas asyl även till övriga skyddsbehövande. I den gruppen ingår personer som inte kan återvända till hemlandet på grund av väpnad konflikt eller på grund av svåra motsättningar i hemlandet, känner välgrundad fruktan att utsättas för allvarliga övergrepp eller inte kan återvända till hemlandet på grund av miljökatastrof. Även personer med synnerligen ömmande omständigheter kan få beviljad asyl i Sverige.

De senaste åren har antalet asylsökande ökat vilket bland annat har berott på att konflikterna i Syrien, Somalia och Irak drivit många på flykt. En annan stor flyktinggrupp har varit eritreaner som flytt undan förtrycket i hemlandet. År 2015 uppgick antalet asylsökande till nästan 163 000 vilket är nästan dubbelt så många som det tidigare toppåret 1992 i samband med kriget i Jugoslavien.

Att antalet asylsökande nu är större än vanligt har gjort att integrationsfrågan fått mer utrymme i den svenska debatten – inte minst diskuteras hur väl anpassad arbetsmarknaden är för att möta ett ökat inflöde. Många utrikes födda har svårt att ta sig över trösklarna till arbetsmarknaden, vilket bland annat illustreras av [sysselsättnings-](#) och [arbetslöshetsstatistiken](#).

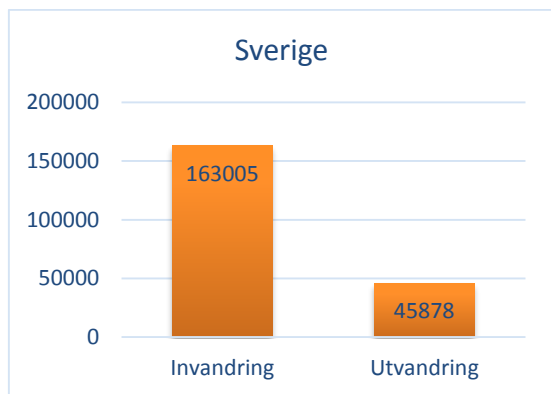

Diagram 2: Förhållandet mellan in- och utvandring för Sverige.
Källa SCB

In- och utvandring till och från Sverige

Att uppkommen befolkningssituation blivit så speciell beror naturligtvis på att *invandringen till Sverige* är hög samtidigt som den är betydligt högre än *utvandringen från Sverige*.

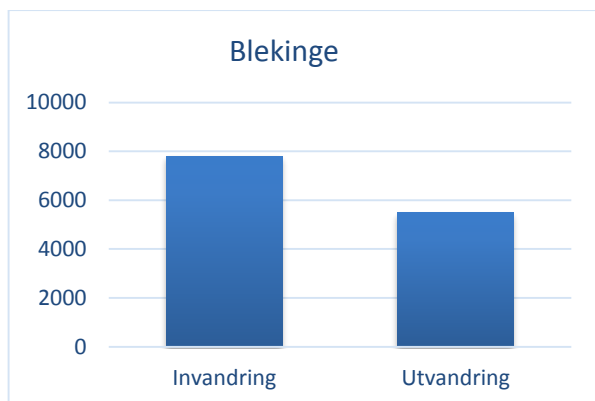

Diagram 3: Förhållandet mellan in- och utvandring för Blekinge.
Källa SCB

Rådande situation förmodas bestå under de närmaste åren, främst på grund av pågående inbördeskrig runt om i världen och att många människor söker skydd i andra länder däribland till Sverige. Förhoppningsvis kommer nuvarande oroligheter i Syrien att minska om några år. Då kommer flyktingströmmarna att reduceras betydligt och färre antal människor har behov av att vara på flykt.

Invandringen kommer inte att vara lika omfattande i framtiden som den är i dag. Prognoser för framtida invandringsnivåer är naturligtvis alltid svårbestämda. Krig och konflikter i omvärlden påverkar normala flyttningsrörelser länder emellan. Migrationen är ett samlande begrepp för normala in- och utflyttningsrörelser för ett land. Migrations- och asylpolitik är till sin natur gränsöverskridande. Människor rör sig mellan olika länder i världen. Det kan handla om att bilda familj, arbeta och studera i ett annat land. Migrationen har stor betydelse för utvecklingen i såväl ursprungsländer som mottagarländer.

Befolkningsutvecklingen i Blekinge

Den 31 dec år 2016 var befolkningsmängden i Blekinge 158 453 invånare. I jämförelse med år 2015 kom Blekinges befolkning att öka med **2200** invånare. Under år 2015 ökade den med **2096** individer och under år 2014 var ökningen **1400** invånare. Befolkningsökningen har kommit att öka i omfattning för varje år, vilket ligger helt i linje med Blekingestrategins intentioner.

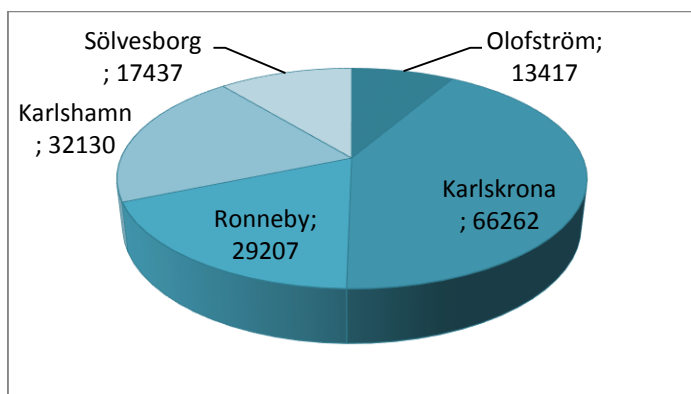

Diagram 4: Befolkningsmängden i Blekinges kommuner 31 dec år 2016 – antal
Källa SCB

Ett Blekingeperspektiv

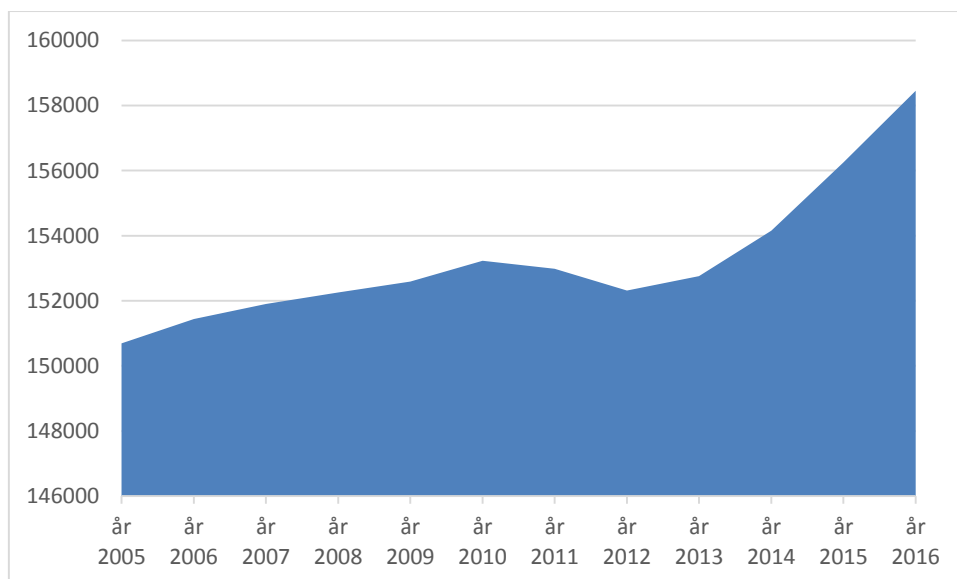

Diagram 5: Befolkningsmängden i Blekinge län mellan åren 2005 – 2016 – antal
Källa SCB

I BME 2017 erhåller samtliga länets kommuner under år 2016 en ökning av befolkningsmängden. Karlskrona kommun erhåller en befolkningstillväxt med 882 invånare – en något lägre tillväxt i jämförelse med den från föregående år. Ronneby kommun erhåller en befolkningstillväxt med hela 510 invånare. Övriga kommuner i länet erhåller en befolkningstillväxt på mellan 250 – 300 invånare. Behovet av fler bostäder i samtliga Blekinges tätorter håller på att öka högst markant.

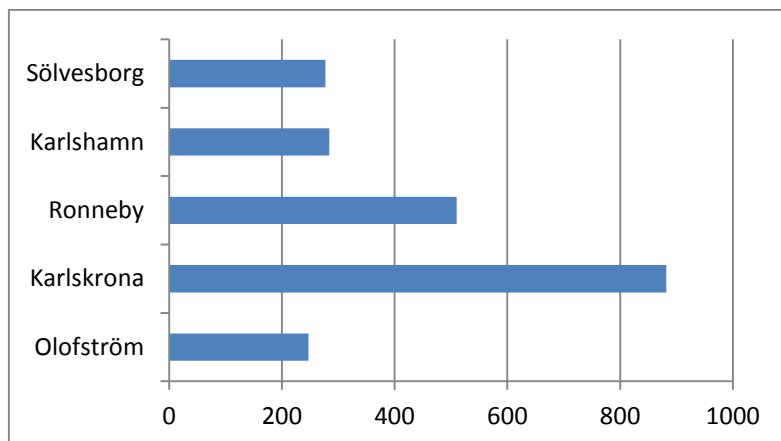

Diagram 6: Befolkningsökningen i Blekinge län under år 2016 – fördelning mellan länets kommuner
Källa SCB

Blekinge erhåller alltså under år 2016 en fortsatt betydande befolkningstillväxt. Det är personer som söker sig till Sverige och så småningom kommer till Blekinge för att finna bostad, arbetstillfällen och utbildningsplatser.

En betydande andel utgörs av asyl- eller skyddsökanden från krigsdrabbade regioner runt om i världen. Även ensamkommande barn, personer med familjeanknytning till asylsökanden som erhållit uppehållstillstånd i Sverige, kvotflyktingar och EU-medborgare utgör omfattande andel inflyttande vilka anländer Sverige och Blekinge. Den intensiva flyktingsituationen har kommit att bidra till den förändrade situationen på bostadsmarknaden i Blekinge, vilken på ett så tydligt kan avspeglas i BME 2017.

Flyttrörelser för Blekinge - totalt

BME 2017 anger det totala antalet flyttrörelser för länet enligt följande:

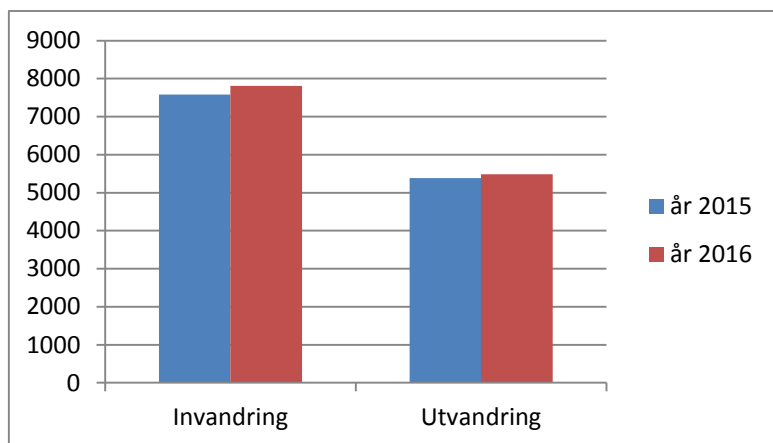

Diagram 7: Total in- och utflyttningen till Blekinge år 2015 och 2016 – antal
Källa SCB

Under år 2016 fortsätter inflyttningen till Blekinge att vara större än utflyttningen. Inflyttningen till länet är 7806 invånare medan utflyttningen från länet är 5488 invånare. Resultatet blir ett positivt flyttnetto på 2318 invånare som stannar kvar i länet och bidrar till länets befolknings-tillväxt. Det kan noteras att den totala volymen av in- och utflyttande till Blekinge har varit ökande i en följd av år.

Det totala antalet flyttrörelser för länets kommuner ser ut enligt följande

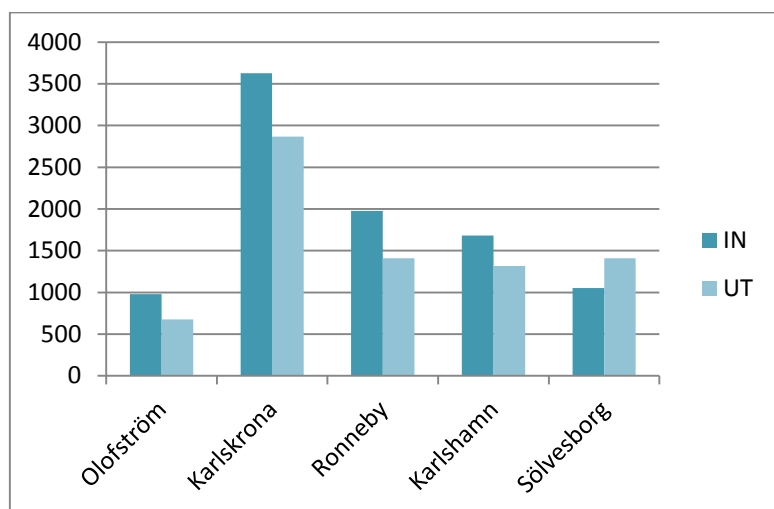

Diagram 8: Total in- och utflyttningen till Blekinges kommuner år 2016 – antal.
Källa SCB

Under år 2016 har fyra av fem kommuner en högre inflyttning än utflyttning. Endast en kommun har en utflyttning som överskrider inflyttningen.

Blekinges befolkningsutveckling i ett regionalt perspektiv.

Regional tillväxt avser långsiktigt hållbar utveckling, där hänsyn tas till värden som människor, miljö och ekonomi. Syftet med en strategi för regional utveckling för Blekinge är att formulera en gemensam färdriktning för regional tillväxt där länets alldeles särskilda förutsättningar tas till vara på bästa sätt. Ett regionalt utvecklingsprogram länkar samman planeringsprocesser med betydelse för en hållbar regional utveckling och underlättar samverkan mellan länen.

Attraktiva Blekinge kan sägas formulera en gemensam strukturbild för länet - en bild, vilken länets kommuner kan samlas kring och verka för. Strukturbilden arbetar utifrån de fyra perspektiven Livskvalitet, Arbetsliv, Tillgänglighet och Bilden av attraktiva Blekinge. Blekingestrategin *Attraktiva Blekinge* sammanställer och formulerar en regional vilja och preciserar väsentliga framgångsfaktorer i arbetet med att verka i riktning mot uppsatta gemensamma mål för en gynnsam utveckling för länet som helhet.

Den befolkningsökning som Blekinge erfar har kommit att verka uppfordrande på planeringen för kommunal bostadsförsörjning. Det ökade behovet av fler bostäder har aktiverat och inspirerat till ökade planeringsinsatser i länets kommuner. Nya översiktsplaneprocesser har initierats i kommunerna med nya fokusområden som har hög aktualitet i tiden och där planeringen för ökad bostadsbebyggelse naturligtvis prioriterats alldeles särskilt.

I och med att ökat engagemang kring samhällsbyggnadsfrågor aktualiserats och nya tankar och idéer vunnit inträde har länets utvecklingspotential kommit att höjas avsevärt. Den sociala dimensionen i begreppet för hållbar utveckling har uppmärksammats på ett annat sätt än tidigare och erhållit mer central betydelse. Att planera och bygga samhällen är att bygga långsiktigt hållbara helheter. Blekingestrategin *Attraktiva Blekinge* och det regionala perspektivet återfinns numera i alla kommunala planeringssituationer.

Strategin söker på ett samordnat sätt möta nya planeringssituationer och belyser värdet av att successivt förse länet med gynnsamma förutsättningar att nå stadig befolkningstillväxt och fortsatt regional utveckling. Utbildningar och arbetsmarknad måste växa och fortsätta utvecklas parallellt så att samtliga invånare får möjlighet till att etablera sig och vara verksamma i länet. Fler människor ska lära av Blekinge och välja länets förutsättningar för ett gott liv. Under sina verksamma år ska de aktivt kunna bidra till länets fortsatta utveckling och välfärd.

Arbetsmarknad

Sverige

Högkonjunkturen i svensk ekonomi kommer att förstärkas ytterligare under år 2017. Det är främst motorfordonsindustrin som under en följd av år utgjort grunden för svensk exporttillväxt. Svensk arbetsmarknad befinner sig i stark utveckling. Sverige bedöms vara det land som just nu har den starkaste arbetsmarknaden i EU. Inget annat EU-land har en så stor andel av befolkningen i sysselsättning. Orsaken är att både kvinnor och äldre ingår i den sammantagna arbetskraften, samt att många utrikesfödda är i arbetsför ålder och befinner sig i verksamhet.

Arbetsmarknadens uppdelning

Illustration 1: Arbetsmarknadens uppdelning

Källa: Arbetsförmedlingen

Konjunkturuppgången fortsätter och medför att efterfrågan på arbetskraft med stor sannolikhet kommer att vara hög under år 2017 och 2018. Näringslivet indikerar på att behovet av att nyrekryteringar är stort. Brist på arbetskraft med efterfrågad kompetens kan eventuellt bidra till att dämpa tillväxten i sysselsättningen för år 2018. Förändringar i befolkningens åldersstruktur ger upphov till ökat behov av skola, vård och omsorg. Åtgärder behöver vidtas för att behålla personaltätheten i välfärdstjänsterna. Även bostadsinvesteringarna, som ökat snabbt de senaste åren, växer i lägre takt framöver vilket bidrar till att inhemsk efterfrågan kan komma att bromsas upp. En dämpad produktionstakt i bostadsproduktionen kan bero på tilltagande brist på arbetskraft i branschen. Efterfrågan på arbetskraft kommer att fortsätta vara hög även de kommande åren.

Blekinge

Den offentliga sektorn är omfattande i Karlskrona och Ronneby, vilket beror på att många statliga förvaltningar lokaliserats till östra delen av länet. Försvarsmakten utgör här en mycket betydelsefull arbetsgivare. Hälso- och sjukvården är också en betydelsefull sektor på Blekinges arbetsmarknad. Karlskrona, Karlshamn och Sölvesborgs har stor vård- och omsorgsverksamhet. Utbildningssektorn har stor betydelse för länet och står även den för en stor andel arbetstillfällen.

Näringslivet i Blekinge är starkt präglad av industrin och det gäller i första hand Olofström, Sölvesborg och Ronneby.

Bilindustrin är starkt koncentrerad till västra Blekinge och av stor betydelse för Olofström. Tillverkning av elektronik samt maskinindustrin är två andra viktiga industrigrenar och är koncentrerade till Ronneby och Karlskrona. Tillsammans sysselsätter de lika många som bilindustrin.

Den privata tjänstesektorn är i jämförelse med andra län i Sverige däremot liten. Mest utvecklad är den i Karlskrona, Karlshamn och Sölvesborg.

Prognos

År 2016 kom Blekinge att gynnas av en kraftfull sysselsättningstillväxt, vilken drivits på av en ekonomi i högkonjunktur och ökad befolkningstillväxt. Arbetsmarknaden kan sägas befinna sig i ett läge av positiv utveckling. Dock kan sysselsättningstillväxten inom den offentliga sektorn göra en tillfällig inbromsning. Fortfarande står utbildningssektorn för en betydande tillväxt av nya arbetstillfällen.

Både den privata och offentliga tjänstesektorn kommer att bidra med nya arbetstillfällen under prognosperioden. Inför de kommande åren uttrycker länets näringsliv en fortsatt stark framtidsoptimism. Man räknar med sysselsättningstillväxt inom den privata tjänstesektorn, med eventuellt undantag för hotell- och restaurangbranschen och sektorn för Informations- och Kommunikationsteknik. En hög tillväxtnivå inom byggbranschen kommer eventuellt att dämpas. Men en mycket kraftig ökning av flyktinginvandring till länet de senaste åren talar för att bostadsproduktionen i länet har potential att fortsätta i hög takt under ytterligare flera år. För detta talar också nya politiska stimulanser för bostadsbyggandet samt ett underliggande växande underskott av bostäder. Bostadsbehovet för ungdomar, studerande och nyanlända som beviljats uppehållstillstånd är angeläget för Blekinge. Industrin kommer att fortsätta att bidra med ett positivt tillskott på arbetstillfällen under år 2017.

Arbetslöshet

Hur stor del av Blekinges befolkning är arbetslös?

Under hösten 2016 var 10,0 procent av Blekinges arbetskraft mellan 15 - 74 år arbetslösa. Den relativa arbetslösheten för Sverige låg på 7,4 procent och för våra grannlän Kronoberg och Kalmar län under samma period på 8,0 respektive 7,1 procent.

Ungefär 7 700 Blekingebor var arbetslösa vid slutet av år 2016. Under år 2017 kommer enligt prognoser färre arbetstillfällen att skapas i jämförelse med de under år 2016. Inflödet till *Etableringen i länet* kommer förmodligen att dämpas under det andra halvåret. Arbetskraften förväntas minska till följd av små ungdomskullar samt en ökat utflyttning från länet.

Sammantaget resulterar detta i att en minskning av antalet arbetslösa kommer att fortgå under år 2017. De ungas avflyttning från Blekinge sänker alltså arbetslöshetssiffrorna för länet till ur statistiskt hänseende mer gynnsamma nivåer.

Hur ser då den arbetslösa delen av arbetskraften i Blekinge ut och hur är den sammansatt?
 Om arbetslösheten i Blekinge utgörs av 10 procent av den totala arbetskraften i länet, så har var tredje individ (36 procent) ett ursprung utanför Europa och utgör 79 procent av samtliga utrikes födda i landet. Av samtliga utrikes födda i Blekinge är var tredje individ arbetslös. Sveriges andel av det totala antalet inskrivna arbetslösa är högre än för Blekinges. För Sverige som helhet har 43 procent av de totalt inskrivna arbetslösa ett ursprung utanför Europa och utgör 82 procent av de utrikes födda i landet.

Ungdomsarbetslöshet i Blekinge

Ungdomsarbetslösheten i länet är fortfarande mycket hög i jämförelse med övriga delar av Sverige. Länsstyrelsens rapport 2016:7 *Analys av bostadsmarknaden i Blekinge län 2016*, kom att mer utförligt redovisning förhållandena i Blekinge län. Ungdomsarbetslösheten, där andelen av arbetskraften utgör 15 – 24 år befanns sig då på hela 28,1 procent. I våra grannlän Kalmar och Kronoberg låg nivåerna kring 18 procent respektive 21 procent. Sedan dess rapporterar statistiken en kontinuerlig minskning av ungdomsarbetslösheten i Blekinge.

I februari år 2016 beskrivs situationen som *fortsatt minskande* för åldersgruppen 18-24 år med en nivå motsvarande 23,2 procent av arbetskraften, vilken ska jämföras med riksgenomsnittet på 13 procent av arbetskraften. I september år 2016 beskrivs situationen för ungdomsarbetslösheten som *stadigt minskande - men fortfarande över riksnittet* för åldersgruppen 18-24 år med en nivå motsvarande 17 procent av arbetskraften, vilken ska jämföras med riksgenomsnittet på 11 procent av arbetskraften. Samtliga angivna procentsatser är säsongsjusterade och utjämnade.

Dock har Blekinge fortfarande en alltför hög ungdomsarbetslöshet. En alltför stor del av länets tillgängliga arbetskraftsresurser är onyttjad. Ungdomsarbetslösheten är högre än arbetslösheten i resten av befolkningen. Sedan år 2000 har ungdomsarbetslösheten uppehållit sig på relativt höga nivåer. Mycket talar för att ungdomsarbetslösheten inte enbart är ett konjunkturproblem utan att det också finns strukturella orsaker bakom dessa nivåer. Hög ungdomsarbetslöshet motverkar uppbyggnaden av hållbar samhällsutveckling och regional tillväxt för länet. Befolkningstillväxten har under kort tid byggt upp en stark efterfrågan på arbetsmarknaden. Länets arbetsmarknad står inför kraftigt ökade behov som måste kunna tillgodose krav på trygghet, utvecklingspotential och regional tillväxt. Blekinge behöver hantera uppgiften med att upprätthålla kompetensförsörjningen för länets egna och framtida behov.

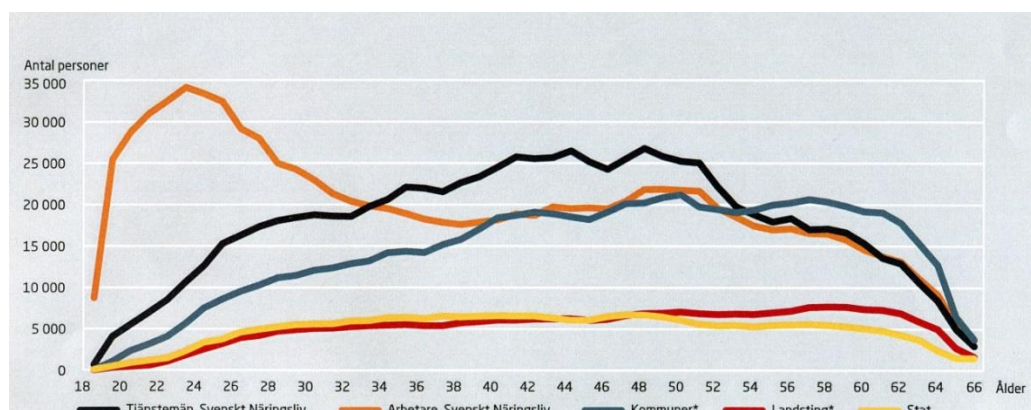

Diagram 9: Antal årsanställda inom privat respektive offentlig sektor 1990 - 2015
 Källa: Svenskt Näringsliv

OECD-analysen av Småland Blekinge som genomfördes 2011 pekar bland annat på betydelsen av att skapa en förankring för länets ungdomar och att utveckla besöksnäringen. Förutom att skapa arbetstillfällen utgör besöksnäringen ett skyltfönster för Blekinge.

Blekinge – Kompetensförsörjningsstrategi 2015 – 2017

Regeringen anser att det är viktigt att stärka samverkan mellan den regionala tillväxtpolitiken, arbetsmarknadspolitiken och utbildningspolitiken och gav år 2010 aktörer med regionalt utvecklingsansvar i länen uppdrag att etablera regionala kompetensplattformar för samverkan när det gäller kompetensförsörjning och utbildningsplanering på kort och lång sikt.

Illustration 2: Blekinge – Kompetensförsörjningsstrategi 2015 - 2017
Källa: Region Blekinge

Region Blekinge har i samverkan med företrädare för Blekinges näringsliv och offentlig sektor tagit fram *Blekinge kompetensförsörjningsstrategi 2015 – 2017*.

Målsättningarna med strategin är hämtade från insatsområde *Arbetsliv* i den länsomfattande Blekingestrategin *Attraktiva Blekinge*. Strategin gör bedömningen att det behövs genomtänkta, långsiktiga och samordnade insatser kring tre huvudområden som *utbildningssystemet*, *nyanlända* och *Blekinges attraktionskraft*.

Blekinges kommuner, Region Blekinge, Landstinget Blekinge, Länsstyrelsen Blekinge län, BTH, Almi och Arbetsförmedlingen har gemensamt antagit utmaningen att halvera ungdomsarbetslösheten i Blekinge till år 2017. Metoden för att nå målet är fördjupad och intensifierad samverkan mellan aktörer i Blekinge. Det är uppenbart att krafttag behövs göras i länet för att skapa en mer löftesrik framtid för unga.

Kommunikationer

Blekinges väg- och järnvägsnät

Blekinge behöver en högkvalitativ stomme för väg- järnvägstransporter med syfte att kunna tillgodose högt ställda krav avseende möjligheter till regional utveckling.

Öst – väst

Trafikverket har tagit initiativ till att peka ut de vägar som är av största betydelse för nationell och regional tillgänglighet och i samarbete med länsplaneupprättarnas tjänstemän redovisat förslag till *funktionellt prioriterat vägnät* för Blekinge.

Förslaget redovisar E22 som nationellt och internationellt betydelsefull vägsträckning för samtliga funktioner med en primär sträckning genom länet längs Blekinges sydkust till vilken samhällsbebyggelsen till flertalet av länets tätorter är ansluten.

Europaväg 22 är av riksintresse för kommunikation och utgör länk i det europeiska vägnätet TEN-T, är huvudförbindelse för transittrafik och långväga godstrafik samt tillgängliggör hamnarna i Sölvesborg, Karlshamn och Karlskrona.

Den *nationella transportplanen* ger stöd för att E22 förses med ökad kapacitet, förbättrad framkomlighet och höjd trafiksäkerhet.

Blekinge kustbana i öst-västlig riktning utgör en elektrifierad [järnvägsförbindelse](#) mellan Karlskrona och [Kristianstad](#). Banan trafikeras av [Öresundståg](#), [Pågatåg](#) och [godståg](#). För att Blekinge kustbana ska nyttjas så effektivt som möjligt har Trafikverket byggt nya mötesspår som ger förbättrad spårkapacitet och möjliggör snabbare förbindelser från Karlskrona genom länet söderut till Öresundsregionen med Malmö - Köpenhamn- Helsingör. En planering för att förse hela Blekinge med Pågatågstrafik pågår. Sedan årsskiftet 2014 /2015 går Pågatågen fram till Karlshamn. Trafikverket utreder möjligheterna att utöka trafiken även till Ronneby och Karlskrona.

Nord-syd

Från E22 leder ett antal funktionellt prioriterade vägar i riktning norrut. Det är väg 27, väg 28, väg 29 och väg 15. Förbättringsåtgärder är under planering och utförande för samtliga vägar och sker inom ramen för upprättad *länstransportplan* för Blekinge. Samordning sker mellan berörda län.

Blekinges nord-sydliga järnvägssträckning Emmabodabanan har nyligen rustats upp och elektrifierats inom projektet Motorways of the Sea och ingår numera i den internationella transportvägen Baltic-Link Corridor från Karlskrona till Göteborg-Oslo.

Sjöfart

Blekinge har ett strategiskt läge i södra Östersjöregionen vilket gör regionen viktig för transit av ökade godstransporter mot växande marknader i östra Europa och Centraleuropa. Trafikverket pekar i Kapacitetsutredningen ut drygt 20 stycken hamnar i Sverige med central betydelse för transporter av gods. Bland dessa ingår Blekinges hamnar i Karlshamn och Karlskrona.

Våra Grannländer kring Östersjön har under senare år prioriterat utveckling av transportstråken mot Sverige och Skandinavien genom upprättade transportkorridorer fram till Gdynia/Gdansk i Polen, Klaipeda i Litauen och Liepaja i Lettland. Av prognoser för år 2050 framgår att i Sveriges internationella handel förväntas växa, och då särskilt mot östra Europa. Importen och exporten österut förväntas öka och bli större än den som är riktad västerut. Trafiken vid etablerade färjelinjer i Karlshamn och Karlskrona växer i omfattning till följd av det ökande trycket på marknaden.

Förutom länets hamnanläggningarna i Karlshamn och Karlskrona bedrivs även hamnverksamhet i Sölvesborg. Samtliga länets hamnanläggningar åskådliggörs i Slutrapporten över projektet *Strukturbild Blekinge* på sidan 21 under rubriken *Hamnar i Blekinge*.

Flygplats

Blekinges flygplats, Ronneby Airport, har en central lokalisering i länet intill tätorten Kallinge strax norr om Ronneby i Ronneby kommun.

Planer och mål för Blekinge

OECD-rapporten – fysisk infrastruktur

OECD-studiens betraktelse ställer fokus på sydöstra delen av Sverige med regionerna Blekinge, Södra Småland, Kalmar och Jönköping. Studie är från år 2011 och ger förslag på nya synsätt och åtgärder för hur utvecklingspotentialen skulle kunna förbättras för nämnda regioner i samverkan. Den fysiska infrastrukturen utgör ett av fyra analysområden och den drar slutsatsen att bristfällig infrastruktur har hämmande effekt på regioners utvecklingsmöjligheter. Enligt rapporten behöver Blekinges hamnar längs sydkusten erhålla bättre anslutningar till övergripande transportsystem för både väg och järnväg. Hamnarna behöver utvecklade anslutningar för att bättre kunna nå ut till de större marknaderna i Europa.

Det är väsentligt att dra fördelar av gynnsamt läge till växande ekonomier på andra sidan Östersjön och framväxande handelsvägar mot Asien. Blekinge län behöver förbättrad infrastruktur och förbättrade kommunikationer. Med ökad tillgänglighet förbättras Blekinges konkurrenskraft och attraktionskraft.

Regional systemanalys

Regional systemanalys *Systemanalysen för transportinfrastrukturen i östra Götaland 2008* var ett underlag för investeringar inför planperioden 2010- 2021. Systemanalysen kompletterade länstransportplanerna varvid mellanregionala och nationella stråk gav en enhetlig bild av transportsystemets viktigaste samband i regionen. Systemanalysen är i högsta grad fortfarande aktuell och visar på behovet av att förstärka de viktiga stråken.

Särskilt pekas på vikten av regionförstoring, att kollektivtrafiken blir ännu mer attraktiv och att transportinfrastrukturen hänger samman i Sverige men även stödjer den ökande internationaliseringen inom transportområdet.

Blekingestrategin - tillgänglighet

Blekinge utvecklas i enlighet med Blekingestrategin. Blekingestrategin visar vägen för Attraktiva Blekinge. Strategin innehåller handlingsplaner för insatsområdena *Bilden av Attraktiva Blekinge, Livskvalitet, Arbetsliv och Tillgänglighet*. Blekingestrategins uppgift är att ange en gemensam färdriktning där länets unika förutsättningar tas till vara på bästa sätt i en regional utveckling som utmärks av långsiktig hållbarhet. På regional nivå fungerar Blekingestrategin som ett styrverktyg av Blekinges regionala satsningar och syftet är att den ska vara en inspiration för näringslivet och ideella krafter i länet. Hög livskvalitet och ett stimulerande arbetsliv är kärnan som görs möjlig genom förbättrad tillgänglighet. Strategins mål är *Attraktiva Blekinge* – en del av Sverige som fler och fler vill flytta till, arbeta i och besöka.

Infrastrukturproposition

Regeringen presenterade i oktober 2016 prioriteringar och ekonomiska ramar för transportinfrastrukturen för perioden 2018-2029 i ny infrastrukturproposition *Infrastruktur för framtiden - innovativa lösningar för stärkt konkurrenskraft och hållbar utveckling* (2016/17:21). Den ekonomiska ramen föreslås uppgå till 622,5 miljarder, vilket är drygt 100 miljarder mer än nu gällande plan. Ny infrastrukturplan innebär en satsning på drift och underhåll men också på nyinvesteringar.

Förslag till ekonomisk ram 2018 – 2029 ser ut som följer.

Miljarder kr

	NTP 2018- 2029	NTP 2014- 2025	Ökning
Utveckling av transportsystemet	333,5	277	+56,5
Vidmakthållande - järnväg	125	85	+40
Vidmakthållande - väg	164	153	+11
Total ram	622,5	515	+107,5
Investeringar	52	52	

Tabell 1: Förslag till ekonomisk ram för NTP 2018-2029

Källa: Region Blekinge

NTP - Nationell transportplan för perioden 2018–2029

Ett välfungerande godstransportsystem är en nödvändig förutsättning för samhällets utveckling, regionernas konkurrenskraft och medborgarnas villkor. I och med tidens krav på frakt av alltmer ökande godsmängder behöver effektiviteten för landets godstransporter förbättras. I detta sammanhang behöver graden av intermodalitet fortsätta utvecklas.

Utveckling och förvaltning av det statliga transportsystemet sker utifrån en långsiktig ekonomisk planering för samtliga trafikslag som väg, järnväg, sjöfart och luftfart. Planeringen sammanställs i en nationell plan för transportinfrastruktur och tas fram utifrån ett trafikslagsövergripande perspektiv. Den nationella transportplanen omfattar en period om tolv år, och uppdateras vanligen vart fjärde år. Trafikverket tar fram förslag till nationell transportplan utifrån direktiv och förutsättningar från regeringen och i samarbete med länsplaneupprättare och andra berörda aktörer. Riksdagen beslutar sedan om det slutgiltiga innehållet i planen och när sedan planen är beslutad tar Trafikverket över uppgiften med att se till att planen kan förverkligas. I dagsläget fortskrider arbetet med ny åtgärdsplanering. Den ska vara klar under sommar år 2017.

Beslut om ny nationell transportplan för perioden 2018-2029 tas under år 2018.

Blekinge

Nu gällande nationell transportplan för perioden 2014-2025 kom för Blekinge att innehålla två enskilda infrastrukturinvesteringar över 50 miljoner kronor avseende E22. Dels sträckan mellan Lösen–Jämsjö för arbetspendling och godstransporter och dels sträckan mellan Sölve–Stensnäs för arbetspendling och godstransporter. Sträckan Sölve – Stensnäs kom att färdigställas och invigas i december år 2014.

Utvidgningen av EU och nya ekonomier har kommit att förändra bilden av sydöstra Sveriges utvecklingspotential och planeringssituation. Förarbeten till ny nationell transportplan påtalar att utvecklingen kommer att innebära en kraftig ökning av mängden godstransporter genom sydöstra Sverige. En ny nationell plan ska bringa starka stråk i transportsystemet, som Södra stambanan och stamvägarna till samverka med regionala stråk för att effektivt kunna möta den utveckling som kommer att uppstå av ökade handelsströmmar i södra Östersjöregionen.

Sveriges transportnät behöver länka samman Blekinges hamnar i sydost med viktiga transportkorridorer på andra sidan Östersjön. Detta omfattar även infrastrukturen fram till våra hamnar och projektet Sydostlänken som ska komplettera den östvästliga förbindelsen mellan Älmhult - Olofström och söderut rill Karlshamns hamn. Nationell plan 2010-2021 kom att redovisa behovet av Sydostlänken och förbättrad förbindelse till Karlshamns hamn och ny kombiterminal. Länken bidrar till mer effektiv och attraktiv tågtrafik i samverkan med sjöfart och knyter samman norra och mellersta delen av Sverige med Östra Europa och Asien. Totalt utgör Sydostlänken en sträcka av 60 km, varav 40 km är befintlig järnväg och resterande 20 km mellan Olofström och Sandbäck på Blekinge kustbana utgör ny sträcka.

Sydöstra Sverige är av strategisk betydelse vid en ökad handel över Östersjön mot växande ekonomier i Central- och Östeuropa och Asien. Region Blekinge ansåg att projekt Sydostlänken redan borde inrymts i åtgärdsplanen fram till år 2025. Prognoser pekar på att antalet godstransporter förväntas öka i en allt snabbare takt och omfattning än vad som tidigare antagits. I Trafikverkets rapport *Prognoser för arbetet med nationell transportplan 2014-2025*, publikation 2013:056, framgår att godsflödet i absoluta tal kommer att överstiga det som går mot Västeuropa redan år 2030! Region Blekinge ser mot bakgrund av den uppdaterade prognosbilden att angelägenheten av förbättringar framstår med än större tydlighet. På grund

av utvecklingen i vår omvärld behöver Sydostlänken sättas in i sitt strategiska sammanhang för transportsystemet i Sydöstra delen av Sverige och ingå i nationell transportplan för 2018-2029.

Just nu pågår arbete med nya nationella transportplanen. Förslaget ska lämnas till regeringen i augusti år 2017 och först då står det klart vilka detaljer planförslaget kommer att innehålla. I januari 2018 redovisas samlade effektbedömningar av förslaget samt tillhörande länsplaner. Regeringen väntas fatta beslut om ny NTP under våren 2018.

LTP - Länstransportplanen för Blekinge 2018 – 2029

Länsstyrelser, regionala självstyrelseorgan eller kommunala samarbetsorgan tar fram länsplaner för regional transportinfrastruktur. Regeringen fastställer de ekonomiska ramarna och Trafikverket, kommuner och trafikhuvudmän bistår med underlag. Länstransportplan för Blekinge 2018 – 2029 är först att vänta efter det att regeringen antagit ny Nationell transportplan för 2018 – 2029.

Blekinge

Nu gällande *Länstransportplan för Blekinge 2014–2025* tar utgångspunkt i Blekingestrategin och verkar för att skapa god tillgänglighet och utveckla länets strategiska läge i södra Östersjöregionen. Region Blekinge upprättar och beslutar om prioriteringar i länsplanen för regional infrastruktur. Arbetet sker i nära samverkan med länets kommuner och i dialog med organisationer och näringsliv. Åtgärder i infrastrukturen ska bidra till tillväxt och sysselsättning i länet. Ett län med stärkt konkurrenskraft ökar medborgarnas sociala och ekonomiska välfärd.

Aktuella prioriterade åtgärder i *Länstransportplan för Blekinge 2014-2025* redovisas under *Namngivna projekt* i planen och utgörs av riksväg 27 som ingår i Baltic-Link-stråket samt åtgärder för ökad kapacitet på Blekinge kustbana. För att erhålla ökad turtäthet på Blekinge kustbana mellan Kristianstad och Karlskrona måste kapaciteten öka. Ökad kapacitet är en viktig förutsättning för regionförstoring varför medel avsätts i planen till samfinansiering av nödvändiga åtgärder som fler mötesstationer.

Riksväg 15 mellan Karlshamn och E6/ Halmstad samt Riksväg 28 från Karlskrona med anknypning till Riksväg 50 är viktiga förbindelse-länkar till länets hamnar och utpekade nationella godstransportstråk.

Dessutom ingår andra viktiga förstärkningar av kollektivtrafiken samt vägar för cykelpendling. Det finns ett stort behov av att skapa sammanhängande cykelstråk med hög potential för pendling.

Mål som Blekinge fortsätter att arbeta för

De transportpolitiska målen

Det övergripande målet för åtgärdsplaneringen inom transportpolitiken är att säkerställa en samhällsekonomisk effektiv och långsiktigt hållbar transportförsörjning för medborgarna och näringslivet i landet, genom att beakta funktionsmålet – Tillgänglighet och hänsynsmålet – Säkerhet, Miljö och Hälsa.

Godstransporter

Regeringen anser att ett välfungerande godstransportsystem är en nödvändig förutsättning för samhällets utveckling, regionernas konkurrenskraft och medborgarnas villkor. Goda

transportmöjligheter är nödvändiga för att utveckla näringslivet i hela landet. För att möta de krav som ställs på att kunna frakta alltmer gods kommer behovet av effektiva transporter att öka. I takt med den växande efterfrågan på produkter och råvaror måste både järnväg och sjöfart utvecklas. För att snabbt nå förbättringar av kapacitet, säkerhet och hälsa, bör fler långväga godstransporter överföras från lastbil till järnväg och sjöfart.

Huvuddelen, hela 90 %, av den svenska exporten går via hamnar. Dessutom förväntas sjöfraktens transportandel öka högst avsevärt i och med trenden att alltmer varor transporteras allt längre sträckor. Ur miljösynpunkt är det önskvärt att huvuddelen av transportererna sker med järnväg. I takt med att transporter på järnväg ökar visar det sig att nuvarande spårkapaciteter är för låga. Transportnätet på andra sidan Östersjön har under lång tid varit högprioriterat och är idag väl utbyggt ända fram till Östersjöns kust. Sverige måste prioritera upp landanslutningar till Blekinges hamnar i söder för att länka samman detta med det europeiska nätet till ett effektivt och hållbart transportsystem.

I och med den nära kopplingen till Östersjö- och Öresundsregionen finns det stora möjligheter att öka transittrafiken genom Blekinge. Det Transeuropeiska transportnätet är indelat i ett stamnätverk (TEN-T Core) och ett övergripande nät (TEN-T Comprehensive), där det senare ska fungera som ett anslutningsnät till stamnätet.

Målet är att få fram effektiva transportkedjor i EU omfattande vägar, järnvägar, flygplatser, hamnar, inre vattenvägar och sjömotorvägar. Trafikverket och regeringen preciserade år 2012 ett strategiskt trafikslags-övergripande transportnät för Sverige. I detta godstransportsystem kom 25 stycken ”centrala hamnar” att ingå. Transportnätet kom att utgöra grund för fortsatt svensk infrastrukturplanering. Bland de centrala hamnarna ingick Blekinges hamnanläggningar i både Karlshamn som Karlskrona.

Under senare tid har EU pekat ut Sveriges hamnarna i Trelleborg, Malmö/Köpenhamn, Göteborg, Stockholm och Luleå som corehamnar, vilket utgör bekräftelse på att hamnarna är av största betydelse för en effektiv logistik i Europa. Blekinge fortsätter arbeta för att även hamnarna i Karlshamn och Karlskrona framöver ska vara av sådan strategisk betydelse att de ingår i detta nätverk. Samtidigt kan man se att bristande infrastruktur utgör hinder för Blekinge att i ett större sammanhang kunna länkas samman med övriga regioner i Sverige och med de i södra Östersjöområdet.

Utvecklingen av transportsystemet har traditionellt sett haft ett nationellt fokus vad avser såväl infrastruktur-planering som användande samt reglering av systemet. Hela Sverige är dock beroende av fungerande transporter till och från Europa. Det gränsregionala perspektivet och internationella samarbetet mellan länder kan stärkas ännu mer, inte minst vad gäller gemensamma, gränsöverskridande satsningar. Nordiska såväl som europeiska transportsystem behöver fortsätta att utvecklas och stärkas.

I det sammanhanget erbjuder det transeuropeiska nätverket för transporter TEN-T och Fonden för ett sammanlänkat Europa (CEF) viktiga verktyg för utvecklingen av gränsöverskridande infrastruktur. En ytterligare betydelsefull faktor för att utveckla Östersjöregionens transportsystem är att förbättra samordningen av planeringsprocesser inom regionen och att ge nationella strategiska planerare och beslutsfattare ökade möjligheter att mötas och lära av varandra. På så sätt kan en gemensam bild skapas av framtida utmaningar inom transportsystemet. Östersjöstrategin och TEN-T:s stomnätskorridorer överlappar i flera fall i sina fokusområden och har gemensamma mål och prioriteringar.

Regeringen avser att aktivt bidra i genomförandet av korridorerna och spridningen av innovativa, hållbara lösningar i korridoren. Det är viktigt att Sverige arbetar strategiskt med CEF för medfinansiering av angelägna investeringar. Internationella samarbeten inom transportsektorn med andra länder kan bidra till värdefullt kunskaps- och erfarenhetsutbyte där Sverige kan hämta hem kompetens och nya lösningar

Resor

Goda kommunikationer gör det möjligt att pendla till arbete på längre avstånd. Därigenom ökar både individens valmöjligheter och företagens rekryteringsbas. Pendling och regionförstoring har väsentliga ekonomiska för-delar för kommunerna och regionen. För att skapa nya och förbättrade pendlingsmöjligheter krävs samordning inom länet och med angränsande regioner.

Regeringen uttrycker i sin proposition en önskan om ökat resande med kollektiva färdssätt. För att öka kollektivtrafikens andel av resandet bör åtgärder för att främja detta prioriteras högre. Planering för kollektivtrafik behöver dessutom förankras bättre i övrig samhällsplanering, så som att ny bebyggelse lokaliseras i anslutning till redan befintliga kollektivtrafikstråk. Kollektivtrafiken ska ses som det transportmedel som utgör stommen i ett långsiktigt hållbart samhällsbyggande.

Korta restider som kan konkurrera med bilen är viktigt. En avvägning mellan antal hållplatser och tidsaspekten ska alltid göras oavsett resans längd eller läge. Pendling över kommungränser och mellan Blekinge och grannlänen handlar om kortast möjliga restider som tillgodoser flest resenärers behov.

Med stadsmiljöavtalen skapas effektivare kollektivtrafik och goda stadsmiljöer. I en tid där Sveriges städer växer snabbare än någonsin är det viktiga och nödvändiga investeringar som samtidigt ska bidra till miljö kvalitetsmålet God bebyggd miljö. Det bidrar till att göra Sverige till ett hållbart samhälle – både miljömässigt, ekonomiskt och socialt. Utöver stöd till investeringar i anläggningar för kollektivtrafik och i anläggningar för nya transportlösningar för kollektivtrafik som satsningen hittills har omfattat ska stadsmiljöavtalen från och med 2017 även omfatta insatser för ökat cyklande.

Med stadsmiljöavtalen skapas förutsättningar för effektivare kollektivtrafik och för att främja hållbara stadsmiljöer, och satsningen på stadsmiljöavtal bör därför förlängas efter 2018. Tidigare satsning utökas under 2017 med 250 miljoner kronor och under 2018 med 500 miljoner kronor.

Trafikförsörjningsprogram för Blekinge 2016 – 2019

Region Blekinge har som regional kollektivtrafikmyndighet det strategiska ansvaret för att upprätta ett trafikförsörjningsprogram som redovisar hur kollektivtrafiken ska utvecklas inom länet och till- och från angränsande län. Trafikförsörjningsprogrammet beslutas av regionstyrelsen. Programmet resulterar i konkreta mål för programperioden 2016 – 2019 och är i samstämmighet med långsiktiga mål och vision 2050. Kollektivtrafiken ska vara en kraft i utvecklingen av Blekinge och verka i linje med uppsatta mål.

Kollektivtrafik över havet

Blekinge med skärgård i söder håller på att utveckla tillgängligheten till kustzonen i mycket högre utsträckning än tidigare. Många av de som flyttar till Blekinge har en strävan efter att bosätta sig havsnära eller i något skärgårdssamhälle. Det förekommer etablerad skärgårdstrafik i flera av länets kommuner.

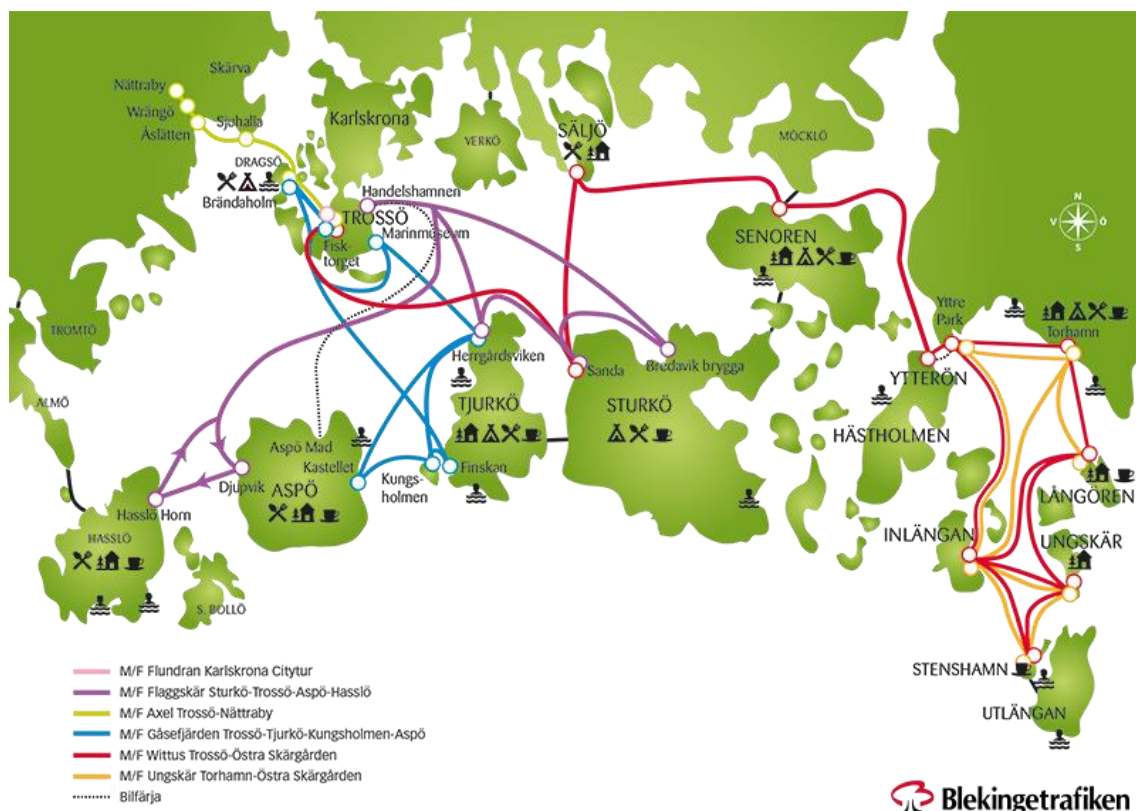

Illustration 3: Karlskrona skärgård
Källa: Blekingetrafiken

Karlskrona kommun tydliggör en strävan att utveckla bra pendlingsmöjligheter med båt till kommunens samhällen ute i skärgården. Väl utbyggd kollektivtrafik är en förutsättning för att människor ska kunna bo utanför stadskärnan utan att behöva ta bilen till arbetet. Översiktsplan 2030 för Karlskrona kommun beskriver att fortsatt bebyggelseutveckling ämnar ske genom fördjupningar av översiktsplanen för kommunens skärgårdsmiljöer.

M/F Wittus

I insatsområde *Livskvalitet* i Blekingestrategin är Attraktiva boendemiljöer ett regionalt mål att sträva efter. ”I Blekinge kan vi dra nytta av vacker natur, unika kulturmiljöer, kustnära läge, genuina stadsmiljöer och rikt kultur- och friluftsliv. Ett brett utbud av attraktiva boendemiljöer med mångfald av boende och boendeformer på landsbygden såväl som i stan kan locka till inflyttning och underlätta vid rekrytering av arbetskraft.”

Karlskrona kommun arbetar målmedvetet med att ta vara på och utveckla möjligheter till unika miljöer med skärgården, staden och landsbygden. Med attraktiva boendemiljöer möjliggörs aktivt liv för alla åldrar. Skärgårdsmiljöerna i Karlskrona kommun erbjuder bostäder i en attraktiv livsmiljö nära vattnet. Här behövs bra kommunikationer som uppmuntrar till kollektivt resande.

M/F Flaggskär

M/F Flaggskär erbjuder 20-minuters resa för skola och arbetspendling mellan Trossö och Bredavik på Sturkö. Båtpendeln startades upp i augusti 2015 och har en planerad försöksperiod fram till år 2018. Även båtturer till Verkö och Hasslö är under planering. Pendlingsstiden med båt ger betydligt kortare restid i jämförelse med de för bil och buss.

Ny stambana för höghastighetståg

Regeringens mål är att nya stambanor för höghastighetståg ska färdigställas så att Stockholm, Göteborg respektive Malmö bättre knyts samman. På ny stambana kommer höghastighetståg att köras med 320 km/h och snabba regionalståg med 200-250 km/h. Satsningen ska leda till ökat bostadsbyggande och tillväxt i kommuner och regioner längs ny järnvägssträckning.

Höghastighetsjärnväg

Höghastighetsjärnvägarna kommer att öka kapaciteten i järnvägssystemet, avlasta befintliga Södra och Västra stambanan, knyta samman storstadsregioner genom kortare restider samt bidra till regionförstoring och större arbetsmarknadsregioner. Genom nyttoanalyser kan mest gynnsamma stationslägen identifieras. Nyttor som ökat bostadsbyggande, kortare restider och förbättrad arbetsmarknad är effekter som kommer att påverka omfattande områden längs höghastighetsjärnvägens sträckning.

I juli 2014 beslutar regeringen om utbyggnad av nya stambanor samt åtgärder för bostäder och ökad tillgänglighet i storstäderna (dir. 2014:106).

I juli 2014 beslutas tilläggsdirektiv till utredningen (dir. 2014:113).

Utredningen, som antagit namnet Sverigeförhandlingen (N 2014:04), har sedan dess fortsatt sitt arbete utifrån oförändrade direktiv. Sverigeförhandlingens uppdrag är att dels möjliggöra ett snabbt genomförande av nya stambanor på ett sätt som maximerar deras samhällsekonomiska lönsamhet, dels identifiera kostnadseffektiva åtgärder som leder till en förbättrad tillgänglighet och ett ökat bostadsbyggande i framför allt storstäderna med fokus på resurseffektivitet, hållbarhet och förtätning.

I juni 2015 lämnar Sverigeförhandlingen delrapporten *Ett författningsförslag om värdeåterföring* (SOU 2015:60).

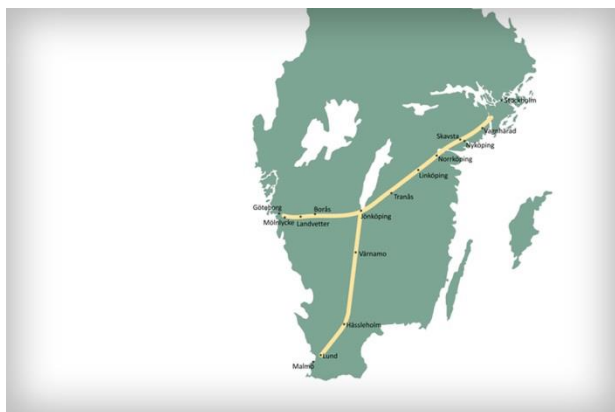
I januari 2016 lämnar Sverigeförhandlingen sin andra delrapport, *Höghastighetsjärnvägens finansiering och kommersiella förutsättningar* (SOU 2016:3).

I februari 2016 inleds förhandlingar om höghastighetsjärnvägen via Värnamo och 13 stationsorter.

Information lämnas till berörda kommuner och regioner om sträckningsval genom Småland och att förhandling-en inledningsvis kommer att beröra totalt 13 stationsorter. Information lämnas om hur förhandlingsprocessen kommer att se ut samt vilka kriterier som ligger till grund för val av sträckning och stationsorter. Den sträcka som höghastighetsjärnvägen kommer att ta genom Småland blir via Värnamo, det vill säga den rakaste, minst kostsamma och den som genererar mest nytta för hela höghastighetsjärnvägssystemet. Vid valet av

stations-orter har man bland annat tittat på antal invånare, resandeprognoser, stationens betydelse som bytespunkt och bostadsbyggande.

De 13 stationsorter längs de nya järnvägssträckorna är Vagnhärad, Skavsta, Nyköping, Norrköping, Linköping, Tranås, Jönköping, Borås, Landvetter Flygplats, Mölnlycke, Värnamo, Hässleholm och Lund. Förhandlingar inleds också med Stockholm, Göteborg, Malmö, Huddinge och Södertälje eftersom de också får del av nyttorna som uppstår tack vare höghastighetsjärnvägen.

*Illustration 4: Sverigeförhandlingens förslag till dragning genom Småland, stationsorter och stationer vid flygplatser, som förhandlingen inleddes med, samt ändpunkterna som ligger utanför höghastighetsnätet
Källa Sverigeförhandlingen*

I juni 2016 lämnar Sverigeförhandlingen *Lägesrapport avseende förhandling om åtgärder i storstäderna och järnväg i norra Sverige*.

<http://sverigeforhandlingen.se/lagesrapport-avseende-forhandling-om-atgarder-storstader-och-jarnvag-norra-sverige/>

I juli 2016 lämnar Sverigeförhandlingen lägesrapporten *Aktuellt om höghastighetsjärnvägen*.
<http://media.sverigeforhandlingen.se/2016/07/Lagesrapport-fran-Sverigeforhandlingen-2016-07-01-final-4-till-webben-3-juli.pdf>

”Sverigeförhandlingen har i uppdrag att förhandla med berörda aktörer längs höghastighetsjärnvägen. Förhandlingarna har nu nått en milstolpe i och med att överenskommelser finns på plats med alla kommuner, förutom de fyra storstadskommunerna Stockholm, Göteborg, Malmö och Huddinge.”

”Vårt förslag till utbyggnadsstrategi i delrapport två är bland annat att prioritera färdigställandet av en hel delsträcka ändpunkt till ändpunkt för att realisera investeringarna och få till stånd trafik med höghastighetståg så snart som möjligt. Vi kommer återkomma senast i vår slutrapport med vilken av delsträckorna vi anser bör prioriteras. Vi anser däremot att beslut redan nu bör fattas om att bygga sträckan mellan Järna och Jönköping, för att möjliggöra en tidig byggstart av höghastighetsjärnvägen år 2017. Genom att få tidig byggstart till Jönköping ökar möjligheten för att hela höghastighetsjärnvägen blir klar 2035. Nyttor kan också realiseras tidigare, då hårt belastade delar av Södra stambanan kan avlastas tidigt och då Jönköping och Tranås får en gemensam arbetsmarknadsregion med Linköping och Norrköping.”

I oktober 2016 presenteras Infrastrukturpropositionen *Infrastruktur för framtiden - innovativa lösningar för stärkt konkurrenskraft och hållbar utveckling* (2016/17:21)

”Nya stambanor för höghastighetståg

Regeringens mål är att nya stambanor för höghastighetståg ska färdigställas så att Stockholm och Göteborg respektive Malmö bättre knyts samman med moderna och hållbara kommunikationer. Regeringens mål är också att åtgärder som förbättrar transportsystemen och främjar bostadsbyggande i de tre storstadsregionerna ska genomföras. Trafikverket ska säkerställa att utbyggnaden av nya stambanor för höghastighetståg sker på ett kostnadseffektivt sätt. Utbyggnaden ska ske i en takt som ekonomin tillåter. Nuvarande utredningsläge avseende det mest omfattande utbyggnadsalternativet visar att ett fullt utbyggt system skulle kunna färdigställas 2035–2040. Juridiska, ekonomiska, tekniska samt planerings- och miljörelaterade aspekter ska analyseras och utvärderas för att bidra till ovanstående, liksom för att säkerställa en effektiv trafikering av de nya stambanorna. Nya stambanor är ett projekt som sträcker sig över flera mandatperioder och påverkar statens budget över lång tid. En ryckighet i projektet på grund av skiftande majoriteter i riksdagen vore därför olyckligt. Det är därför centralt att det finns ett brett stöd i riksdagen inför beslut om Sverige ska satsa på nya stambanor för höghastighetståg.”

Senast den 31 december år 2017 ska Sverigeförhandlingen slutredovisa sitt uppdrag.

Blekinge

I februari år 2016 bjuder Nätverket Höghastighetsbanan in företrädarna för Sverigeförhandlingen till ett möte i Karlskrona. Nätverket Höghastighetsbanan kommer att gå igenom utredningsunderlaget inför avtalat möte i maj månad med företrädare för Sverigeförhandlingen.

http://www.regionblekinge.se/a/uploads/dokument/Inbjudningar/N%C3%A4tverket_H%C3%B6ghastighetsbanan_inbjudan_till_fortsatt_diskussion.pdf

bostadsbeståndet

Bostadsmarknadsläge

Länet som helhet

Blekinges kommuner har gjort följande bedömningar avseende årets bostadsmarknads-situation.

- Ingen kommun anger en bostadsmarknad i balans
- Samtliga fem kommuner anger en bostadsmarknad i obalans - brist på bostäder!

I BME 2017 uppger ingen kommun en bostadsmarknad i balans. Inte heller uppger någon kommun en situation med överskott på bostäder. Antalet kommuner med en situation av obalans och bostadsbrist både avseende *Kommunen som helhet* som för *Centralorten – innerstaden* har kommit att öka ytterligare till att i BME 2017 omfatta samtliga länets kommuner. Tre kommuner anger en bostadsmarknad i balans för *Övriga kommunen*. Övriga två kommuner anger en bostadsmarknad i obalans för *Övriga kommunen*.

Förändringen mellan BME 2016 och BME 2017

För Blekinge har tidigare förändringar mellan årsvisa bostadsmarknadsenkäter innan BME 2015 inte varit särskilt stora. Bostadsmarknadsläget har i huvudsak varit i balans med enbart mindre variationer. Men läget kom att på mycket kort tid förändras. BME 2015 kom att uppvisa tendenser på begynnande bristsituation, vilken i BME 2016 kom att utmärka flertalet av länets kommuner. I BME 2017 berör bostadsbristen samtliga länets kommuner. Sammanfattningsvis kan sägas att Blekinge är i mycket stort behov av fler bostäder.

Bedömning av bostadsmarknadsläget i
Kommunen som helhet

Kommun	BME						
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Olofström	Överskott	Balans	Balans	Överskott	Brist	Brist	Brist
Karlskrona	Balans	Balans	Balans	Balans	Balans	Brist	Brist
Ronneby	Överskott	Överskott	Överskott	Balans	Överskott	Brist	Brist
Karlshamn	Balans	Balans	Balans	Balans	Balans	Brist	Brist
Sölvesborg	Balans	Balans	Balans	Balans	Balans	Balans	Brist

Överskott
  Balans
  Brist

Tabell 2: Kommunernas bedömning av bostadsmarknadsläget i Blekinge län under åren 2010- 2016
 Källa BME 2011 - BME 2017

Kommunen som helhet

BME 2017 redovisar ett bostadsmarknadsläge i fortsatt förändring och den brist på bostäder som började noteras i BME 2015 har i BME 2017 kommit att konstateras för samtliga länets fem kommuner.

BME 2017 – i jämförelse med BME 2016

Länets bostadssituation har helt kommit att förändras sedan situationen före BME 2015. I BME 2015 konstaterade tre kommuner en bostadssituation i balans för *kommunen som helhet*.

I BME 2016 konstaterade endast en kommun en bostadssituation i balans för *kommunen som helhet*.

I BME 2017 konstaterar ingen kommun en bostadssituation i balans för *kommunen som helhet*.

Samtliga länets kommuner noterar numera bristsituation eller underskott på bostadsresurser.

Det nya bostadsmarknadsläget måste beskrivas som anmärkningsvärt och den hastighet med vilken förändringen kommit att ske måste ur ett regionalt perspektiv betraktas med seriositet.

Bedömning av bostadsmarknadsläget i Centralorten / innerstaden

Kommun	BME						
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Olofström	Överskott	Balans	Balans	Balans	Brist	Brist	Brist
Karlskrona	Brist	Brist	Brist	Balans	Balans	Brist	Brist
Ronneby	Brist	Överskott	Överskott	Balans	Balans	Brist	Brist
Karlshamn	Brist	Balans	Balans	Brist	Brist	Brist	Brist
Sölvesborg	Brist	Brist	Brist	Brist	Brist	Brist	Brist

Överskott
  Balans
  Brist

Tabell 3: Kommunernas bedömning av bostadsmarknadsläget i Blekinge län under åren 2010- 2016
Källa BME 2011 - BME 2017

Centrum /innerstaden

BME 2017 redovisar ett bostadsmarknadsläge som för samtliga länets kommuner kommit att utvecklas till en entydig bristsituation på bostäder för centralorter och innerstäder. Årets BME 2017 tydliggör än mer att fler bostäder behöver lokaliseras till kommunernas centralare delar.

BME 2017 – i jämförelse med BME 2016

Förändringstrenden har länge varit skönjbar med vetskapen om att intresset att kunna bo centralt nära service- och kulturutbud alltid är stort och att det är få kommuner som har möjlighet att kunna tillgodose detta behov fullt ut. I BME 2016 hade läget förändrats till att ingen kommun längre kunde konstatera ett bostadsmarknadsläge i balans för centralt belägna bostäder i centralorten och innerstaden. I BME 2017 dröjer sig bristläget fortfarande kvar.

Bedömning av bostadsmarknadsläget i Övriga kommunen

Kommun	BME						
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Olofström	Balans	Balans	Balans	Överskott	Brist	Brist	Balans
Karlskrona	Balans	Balans	Balans	Balans	Balans	Brist	Brist
Ronneby	Överskott	Överskott	Överskott	Balans	Överskott	Balans	Balans
Karlshamn	Balans	Balans	Balans	Överskott	Balans	Brist	Brist
Sölvesborg	Balans	Balans	Balans	Balans	Balans	Balans	Balans

Överskott
  Balans
  Brist

Tabell 4: Kommunernas bedömning av bostadsmarknadsläget i Blekinge län under åren 2010 - 2016
Källa BME 2011 - BME 2017

Övriga kommunen

BME 2017 uppvisar en förbättring avseende balans på bostäder för *Övriga kommunen*. Tre av länets kommuner anger i BME 2017 för *Övriga kommunen* ett bostadsmarknadsläge i balans.

Den brist på bostäder som tre kommuner kunde noter i fjolårets BME 2016 för *Övriga kommunen* berör i BME 2017 endast två kommuner.

BME 2017 – i jämförelse med BME 2016

I BME 2016 kunde endast två stycken kommuner konstatera balans avseende bostadsmarknadsläget för *Övriga kommunen*. Övriga tre kommuner hade en situation av obalans och bristsituation på bostäder. De sammantagna bostadsresurserna för Blekinge var inte längre betryggande.

I BME 2017 noterar tre kommuner ett bostadsmarknadsläge i balans för *Övriga kommunen*. Övriga två kommuner konstaterar fortfarande bostadsbrist och obalans eller underskott på bostäder.

Ingen kommun befinner sig i obalanssituation genom överskott på bostäder.

Den sammantagna bostadsresursen för länet måste fortfarande betraktas med allvar.

Årets BME 2017 fortsätter skicka tydliga signaler om behov av fler bostäder.

Kort sammanfattning för respektive kommun

Olofströms kommun

Brist på bostäder kvarstår

Kommunens bedömningar innebär att tidigare meddelad bristsituation på bostäder i BME 2015 och BME 2016 avseende parametrarna *Kommunen som helhet* och *Centralorten /innerstaden* även gäller för BME 2017.

Olofströms kommun uppger dock en balanssituation i BME 2017 för *Övriga kommunen*.

Karlskrona kommun

Brist på bostäder kvarstår

Karlskrona kommun har tidigare under en lång följd av år redovisat ett bostadsmarknadsläge för *Kommunen som helhet*, *Centralorten /innerstan* samt för *Övriga kommunen* som karaktäriserats av balans. I BME 2016 gör Karlskrona kommun bedömningen av obalans som utmärks av underskott på bostäder eller bostadsbrist för samtliga tre parametrar. På samma sätt förhåller sig situationen i BME 2017.

Ronneby kommun

Brist på bostäder kvarstår

Bedömningen av bostadsmarknadsläget har förändrats i Ronneby kommun. I BME 2016 påtalar Ronneby kommun ett bostadsmarknadsläge med bristsituation för *Kommunen som helhet* och för *Centralorten /innerstaden*. För *Övriga kommunen* råder balans. I BME 2017 är bostadssituationen identiskt den för BME 2016.

Karlshamns kommun

Brist på bostäder kvarstår

Karlshamns kommun har tidigare under en lång följd av år fram till och med BME 2015 redovisat balans på bostadsmarknaden för *Kommunen som helhet* och *Övriga kommunen*. Sedan BME 2016 kom det för samtliga tre parametrarna *Kommunen som helhet*, *Centralorten /innerstan* och *Övriga kommunen* att råda ett bostadsmarknadsläge med bristsituation. I BME 2017 är bostadssituationen identiskt den för BME 2016.

Sölvesborgs kommun

Ökat bostadsbehov

Sölvesborgs kommun redovisade i BME 2016 ett bostadsmarknadsläge i balans för både *Kommunen som helhet* och *Övriga kommunen*. För *Centralorten /innerstaden* kom bostadsmarknadsläget att utmärkas av bristsituation på bostäder. I BME 2017 kvarstår balanssituationen för *Övriga kommunen*, medan Sölvesborgs kommun nu redovisar en bristsituation på bostäder för både *Kommunen som helhet* och *Centralorten /innerstaden*. Sölvesborgs kommuns redovisade bostadsbehov har således kommit att öka.

Kommentarer:

Karlskrona

Karlskrona kommun meddelar att efterfrågan på bostäder är störst i centralorten, i större serviceorter och i orter/samhällen längs kusten. I centralorten efterfrågas framför allt små lägenheter med hyresrätt, men även större lägenheter. I utkanten av centralorten finns stor efterfrågan på småhus. I andra större orter i kommunen efterfrågas centralt belägna flerbostadshus, senior- och trygghetsbostäder samt småhus.

Ronneby

Generellt är efterfrågan på bostäder som störst i Ronneby och Kallinge samt längs kusten. Bristen på bostäder beror till stor del på migration. I de mindre orterna Bräkne-Hoby, Johannishus, Listerby och Backaryd råder balans på bostadsmarknaden medan det i Hallabro och Eringboda råder obalans trots migration.

Obalansen orsakas av vilka typer av bostäder som förekommer både avseende upplåtelseform som bostadsstorlek.

Karlshamn

Aktuella frågeställningar avser efterfrågan i förhållande till betalningsvilja och betalningsförmåga. Framför allt råder stor efterfrågan på flerbostadshus, bostäder för äldre och stora barnfamiljer. Vi ser det som betydelsefullt att ytterligare söka stimulera rörligheten på bostadsmarknaden till exempel genom mer liberala antagningskriterier.

Förväntad utveckling av bostadsbeståndet i Blekinge län

Förväntad utveckling om 3 år av bostadsbeståndet i Blekinge län ser ut enligt följande.

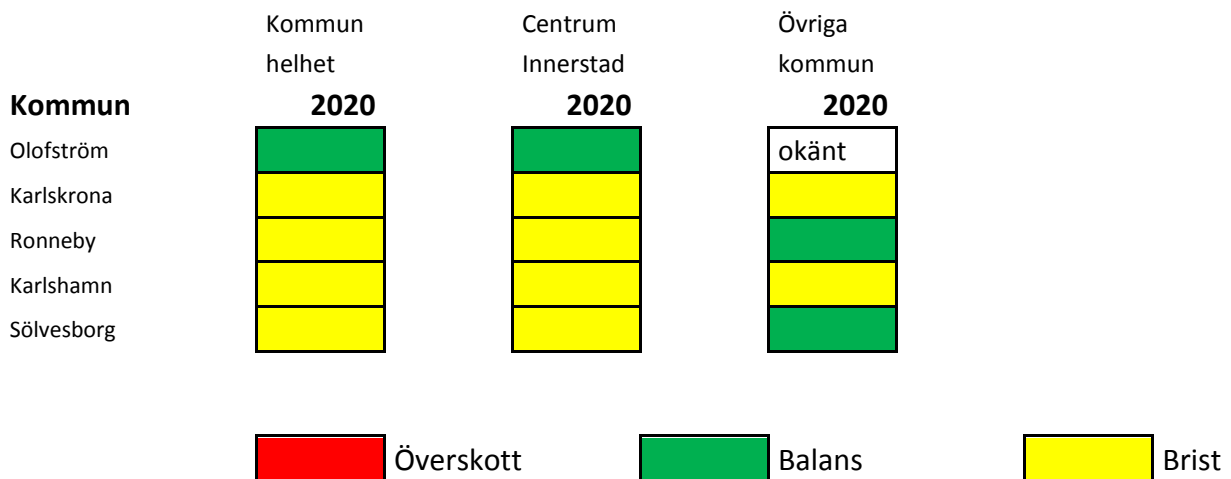

Diagram 5: Kommunernas bedömning av förväntad utveckling av bostadsbeståndet i Blekinge län år 2020.

Källa BME 2017

Flertalet kommuner i länet förväntar att bostadsmarknaden om tre år kommer att karaktäriseras av fortsatt obalans och brist på bostäder för samtliga tre parametrar *Kommunen som helhet*, *Centrum /innerstad* och *Övriga kommunen*.

Någon kommun förmodar att en balanssituation kommer att infinna sig för *Kommunen som helhet* och för kommunens *Centrum /innerstad*.

Någon eller några kommuner förmodar att balans kommer att uppnås för *Övriga kommunen*.

Kommentarer:

Olofström

Bostadsmarknadsläget om tre år är mycket beroende av hur stort antal nyanlända som kommer till kommunen.

Karlshamn

Flera nya bostadsprojekt är under planering men det kommer ta lång tid att genomföra planerna fullt ut. Samtidigt finns det flera befintliga byggrätter, både privata som kommunala markägare, vilka ännu inte kommit att nyttjas för byggnation. Ekonomin vid genomförande och framtida förvaltning verkar hämmande på utbyggnadstakten.

Brister och behov

Kommunernas bedömning av bostadsmarknadsläget i Blekinge län om 3 år.

Den förväntade utvecklingen av bostadsbeståndet i Blekinge under perioden fram till år 2020 kan beskrivas med att de flesta kommunerna i länet fortfarande förmodar en bristsituation på bostäder för sina invånare för samtliga tre parametrar *Kommunen som helhet*, *Centrum /innerstad* och *Övriga kommunen*.

BME 2017 – i jämförelse med BME 2016

Bedömningen av bostadsmarknadsläget om en 3-årsperiod för *Kommunen som helhet* kan sägas försämrats ytterligare sedan fjolårets BME 2016.

I BME 2016 kunde två av fem kommuner förmoda ett oförändrat läge av balans på bostadsmarknaden och tre kommuner kunde befara en situation med obalans på grund av brist på bostäder.

I BME 2017 kan en av fem kommuner förmoda en bostadssituation i balans medan övriga fyra kommuner befara en situation med obalans på bostadsmarknaden på grund av brist på bostäder.

Årets BME 2017 konstaterar, på samma sätt som BME 2016, att antalet kommuner vilka befara en fortsatt obalans i bostadsbeståndet på grund av bostadsbrist för *Kommunen som helhet* ökar.

Vilka typer och storlekar av bostäder bedömer ni behöver tillkomma under de kommande tre åren?

Välj de alternativ där behovet är som störst.

Det kan förmodas föreligga behov av **hyresbostäder** med storlekar enligt följande.

Kommun	Hyresrätter				
	1 RoK	2RoK	3 RoK	4 RoK	5 RoK e. större
Olofström	-	-	X	-	-
Karlskrona	-	X	-	-	-
Ronneby	-	X	-	-	-
Karlshamn	-	X	-	-	-
Sölvesborg	-	X	-	-	-

Tabell 6: Kommunernas bedömning av lämpliga bostadsstorlekar under de kommande tre åren.
Källa BME 2017

Det kan förmodas föreligga behov av **bostadsrätter** av storlek enligt följande.

Kommun	Bostadsrätter				
	1 RoK	2RoK	3 RoK	4 RoK	5 RoK e. större
Olofström	-	-	-	-	-
Karlskrona	-	-	X	-	-
Ronneby	-	-	-	X	-
Karlshamn	-	-	X	-	-
Sölvesborg	-	-	-	-	-

Tabell 7: Kommunernas bedömning av lämpliga bostadsstorlekar under de kommande tre åren.
Källa BME 2017

Det kan förmodas föreligga behov av **äganderättsbostäder** av storlek enligt följande.

Kommun	Äganderätter				
	1 RoK	2RoK	3 RoK	4 RoK	5 RoK e. större
Olofström	(inget svar)	(inget svar)	(inget svar)	(inget svar)	(inget svar)
Karlskrona				X	X
Ronneby	(inget svar)	(inget svar)	(inget svar)	(inget svar)	(inget svar)
Karlshamn	(inget svar)	(inget svar)	(inget svar)	(inget svar)	(inget svar)
Sölvesborg			X	X	

Tabell 8: Kommunernas bedömning av lämpliga bostadsstorlekar under de kommande tre åren.
Källa BME 2017

Det kan förmodas föreligga behov av **andra typer av bostäder** av storlek enligt följande.

Kommun	Kooperativa hyresrätter				
	1 RoK	2RoK	3 RoK	4 RoK	5 RoK e. större
Olofström	-	-	-	-	-
Karlskrona		-	-		
Ronneby	X 1)	.	-	-	-
Karlshamn	-	-	-	X 2)	-
Sölvesborg	-	-	-	-	-

Tabell 9: Kommunernas bedömning av lämpliga bostadsstorlekar under de kommande tre åren.

Källa BME 2017

1) Studentlägenheter

2) Villor

Kommentarer:

Bland kommunernas kommentarer påtalas att

- Mindre lägenheter behövs för ensamkommande och studenter.
- Det finns även en efterfrågan på lägenheter om 2Rok.
- Balansen mellan olika upplåtelseformer har betydelse.
- Ju fler bostads- och ägorätter desto färre hyresrätter. Påverkar också valet av lägenhetsstorlekar för hyresrätter.
- Frågorna behöver nyanseras för att på ett bättre sätt visa det verkliga behovet.

Bostadsproduktion

Förväntad produktion av nya bostäder i Blekinge

Flerbostadshus – 2017

Fyra av fem kommuner förväntar en produktion av flerfamiljshus med hyresbostäder under 2017.

Tre av fem kommuner planerar för en sammanlagd produktion av 126 hyresbostäder med privata fastighetsägare som hyresvärdar.

Tre av fem kommuner planerar för en sammanlagd produktion av 101 nya hyresbostäder inom allmännyttiga bostadsföretag.

Ingen av länets fem kommuner planerar nya bostäder i kooperativ hyresrätt.

Tre av fem kommuner planerar för en produktion av 225 nya bostadsrätter.

Ett nettotillskott på ytterligare 73 stycken bostäder kommer att ske genom ändring av byggnad.

Flerbostadshus - 2018

Samtliga fem kommuner förväntar en produktion av flerfamiljshus med hyresbostäder under år 2018.

Fyra av fem kommuner planerar för en sammanlagd produktion av 281 stycken hyresbostäder med privata fastighetsägare som hyresvärdar.

Fyra av fem kommuner planerar för en sammanlagd produktion av 348 nya hyresbostäder inom allmännyttiga bostadsföretag.

Ingen av länets fem kommuner planerar nya bostäder i kooperativ hyresrätt.

Tre av fem kommuner planerar för en produktion av 290 nya bostadsrätter.

Ett nettotillskott på ytterligare 52 stycken bostäder kommer att ske genom ändring av byggnad.

971

Småhus – 2017

Samtliga länets fem kommuner gör bedömningen att en produktion av småhus kommer att påbörjas under 2017.

Förväntad produktion för år 2017 uppgår till 40 stycken nya småhus med hyresrätt.

Ingen av länets kommuner planerar nya småhus med bostadsrätt.

Förväntad produktion för år 2017 uppgår till 164 nya småhus med äganderätt.

Det kommer inte att produceras nya småhus med annan upplåtelseform.

Ett nettotillskott på ytterligare 10 stycken bostäder kommer att ske genom ändring av byggnad.

214

Småhus - 2018

Fyra av fem kommuner gör bedömningen att en produktion av småhus kommer att påbörjas under 2018.

Förväntad produktion för år 2018 uppgår till 20 stycken nya småhus med hyresrätt.

Ingen av länets kommuner planerar nya småhus med bostadsrätt.

Förväntad produktion för år 2018 uppgår till 125 stycken nya småhus med äganderätt.

Det kommer inte att produceras nya småhus med annan upplåtelseform.

Ett nettotillskott på ytterligare 10 stycken bostäder kommer att ske genom ändring av byggnad.

155

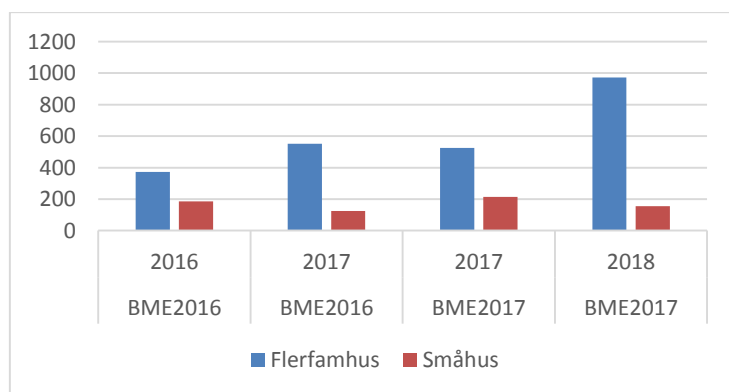

Diagram 10: Prognoser på förväntat påbörjande av bostäder BME 2016 och BME 2017.
Källa BME 2016 och BME 2017

Prognos på förväntat påbörjande av bostäder under år 2017 och 2018 kan sammanfattas enligt följande.

bme år	BME2016 2016	BME2016 2017	BME2017 2017	BME2017 2018
Flerfamhus	372	552	525	971
Småhus	185	125	214	155

Tabell 10: Prognoser på förväntat påbörjande av bostäder BME 2016 och BME 2017.
Källa BME 2016 och BME 2017

Förväntad påbörjad produktion av nya bostäder i Blekinge avseende ...

Dessutom redovisar BME 2017 prognostiserade värden om ett förväntat antal nya bostäder i Blekinge avseende Ungdomsbostäder, Studentbostäder, Äldreboendebostäder, Seniorbostäder, Trygghetsbostäder och Bostäder för personer med funktionsnedsättning.

Ungdomsbostäder - 2017

Inga kommuner förväntar påbörjande av nyproduktion av ungdomsbostäder under år 2017.

0

Ungdomsbostäder - 2018

Inga kommuner förväntar påbörjande av nyproduktion av ungdomsbostäder under år 2018.

0

Studentbostäder - 2017

En kommun förväntar påbörjande av nyproduktion av studentbostäder under år 2017.

Produktionen avser dels 60 stycken hyresrätter i privat bostadsbestånd och dels 50 stycken hyresrätter i allmännyttigt bostadsbestånd.

110

Studentbostäder - 2018

Inga kommuner förväntar påbörjande av nyproduktion av studentbostäder under år 2018.

En kommun förväntar påbörjande av produktion av studentbostäder genom ombyggnad under år 2018.

Produktionen sker med ett nettotillskott på 15 stycken studentbostäder genom ändring av byggnader.

15

Särskilt boende för äldre - 2017

En kommun förväntar påbörjande av nyproduktion av särskilt boende för äldre under år 2017.

Produktionen avser 40 stycken hyresrätter i allmännyttigt bostadsbestånd.

40

Särskilt boende för äldre - 2018

En kommun förväntar påbörjande av nyproduktion av särskilt boende för äldre under år 2018.

Produktionen avser 32 stycken hyresrätter i privat bostadsbestånd.

32

Seniorbostäder - 2017

Inga kommuner förväntar påbörjande av nyproduktion av seniorbostäder under år 2017.

0

Seniorbostäder - 2018

Två kommuner förväntar påbörjande av nyproduktion av seniorbostäder under år 2018.

En kommun förväntar påbörjande av nyproduktion av 5 stycken seniorbostäder som hyresrätter i allmännyttigt bostadsbestånd.

En kommun förväntar påbörjande av nyproduktion av 20 stycken seniorbostäder som bostadsrätter.

25

Trygghetsbostäder - 2017

En kommun förväntar påbörjande av produktion av trygghetsbostäder genom ombyggnad under år 2017.

Produktionen sker med ett nettotillskott på 5 stycken trygghetsbostäder genom ändring av byggnader.

5

Trygghetsbostäder - 2018

Två kommuner förväntar påbörjande av nyproduktion av trygghetsbostäder under år 2018.

Båda kommunerna förväntar påbörjande av nyproduktion av 1 styck respektive 74 stycken seniorbostäder som hyresrätter i i privat bostadsbestånd.

En kommun förväntar påbörjande av produktion av trygghetsbostäder genom ombyggnad under år 2018.

Produktionen sker med ett nettotillskott på 5 stycken trygghetsbostäder genom ändring av byggnader.

80

Bostäder för personer med funktionsnedsättning - 2017

En kommun förväntar påbörjande av nyproduktion av bostäder för personer med funktionsnedsättning under år 2017.

Produktionen avser 8 stycken hyresrätter i privat bostadsbestånd.

Två kommuner erhåller ett nettotillskott på 2 stycken respektive 25 stycken bostäder för personer med funktionsnedsättning genom ombyggnad eller ändring av byggnader.

35

Bostäder för personer med funktionsnedsättning - 2018

En kommun förväntar påbörjande av nyproduktion av bostäder för personer med funktionsnedsättning under år 2018.

Produktionen avser 8 stycken hyresrätter från kommun eller landsting.

En kommun erhåller ett nettotillskott på 2 stycken bostäder för personer med funktionsnedsättning genom ombyggnad eller ändring av byggnader.

10

Förväntat påbörjande av bostäder under år 2017 och 2018 avseende Ungdomsbostäder, Studentbostäder, Äldreboende, Seniorbostäder, Trygghetsbostäder och Bostäder för personer med funktionsnedsättning kan sammanfattas enligt följande.

	år 2017	år 2018
Nybyggnad	158	140
Ändring av byggnad	32	22
	190	162

Tabell 11: Prognoser på förväntad produktion av nya bostäder i Blekinge
Källa BME 2017

SUMMERING

Prognos förväntad produktion av nya bostäder i Blekinge

	år 2017	år 2018
Flerbostadshus	525	971
Småhus	214	155

Prognos förväntad produktion av nya bostäder i Blekinge avseende ...

Nybyggnad	158	140
Ändring av byggnad	32	22
SUMMA	929	1288

Tabell 12: Prognoser på total förväntad produktion av nya bostäder i Blekinge
Källa BME 2017

Hinder

I frågeställningen *Ange de tre främsta faktorerna som för närvarande begränsar bostadsbyggandet i kommunen* försöker BME 2017 tydliggöra länets uppfattning kring vad som orsakar hinder för en ökad bostadsproduktion i länet.

Uppräknade orsaker kan delas upp i de av ekonomisk karaktär, de som är av mer länsanknuten karaktär och de vilka är direkt knutna till den enskilda kommunen. *Svårigheter för privatpersoner att få lån/hårda lånevillkor, Svårigheter för byggherrar att få långivare/hårda lånevillkor, Höga produktionskostnader eller Byggherrars brist på intresse att bygga, Svag andrahandsmarknad för bostäder, Svag inkomstutveckling för hushållen* kan sägas vara exempel på orsaker av ekonomisk karaktär.

Brist på detaljplan på attraktiv mark, Konflikter med andra allmänna intressen enligt PBL eller Överklaganden av detaljplaner är exempel på orsaker mer knutna till den enskilda kommunen.

Svag infrastruktur och Osäkerhet kring framtida infrastruktursatsningar kan sägas vara exempel på mer länsanknutna orsaker.

Ange de tre främsta faktorerna som för närvarande begränsar bostadsbyggandet i kommunen?

Antal	O	Ka	R	Kn	S	Hinder
1			X			Svårigheter för privatpersoner att få lån/Hårda lånevillkor
0						Svårigheter för byggherrar att få långivare/hårda lånevillkor
3	X			X	X	Höga produktionskostnader
1			X			Svag andrahandsmarknad för bostäder
1	X					Svag inkomstutveckling för hushållen
1					X	Brist på byggarbetskraft
1				X		Brist på detaljplan på attraktiv mark
2		X		X		Konflikter med andra allmänna intressen enl PBL
1					X	Överklaganden av detaljplaner
0						Svag infrastruktur/osäkerhet kring framtida infrastruktursatsningar
0						Bullerproblem
0						Vikande befolkningsunderlag
0						Kommunernas brist på intresse att bygga
2	X		X			Byggherrars brist på intresse att bygga
0						Att kommunen för närvarande inte strävar efter att öka befolkningen
1		X				Kommunen o/e det allmännyttiga bostadsbolaget saknar resurser för bostadsbyggande
0						Det finns inga begränsande faktorer för bostadsbyggande i kommunen
1		X				Annan orsak

Tabell 13: Orsaker som för närvarande begränsar bostadsbyggandet i kommunen
Källa BME 2017

En kommun har angivit *Annan orsak* och konstaterar att *Kostnader för markmiljösanering, geoteknik och infrastruktururombyggnader* ytterligare kan vara en faktor som begränsar bostadsbyggandet i Blekinge län. Vidare påtalar man att kommunen saknar ekonomiska resurser för infrastruktur och annan service.

I vilken omfattning kan kommunerna påverka uppräknade hinder?

BME 2017 redovisar att påverkbarheten avseende frågor av ekonomisk karaktär och arbetsmarknadsläge i länet utgör orsaker som den enskilda kommunen inte kan sägas ha särskilt mycket möjligheter att påverka.

Brist på detaljplan på attraktiv mark och *Överklaganden av detaljplaner* utgör däremot orsaker mer knutna till den enskilda kommunen där kommunens rådighet och påverkansmöjlighet är stor.

De största utmaningarna för att bygga bostäder i Blekinge kan sammanfattas enligt följande.

Infrastrukturfrågor utgör 7 % av angivna orsaker till hinder för ökad bostadsproduktion i länet. Blekinges inlandskommun anser att frågor kring infrastruktur och infrastruktursatsningar är av stor betydelse och verkar för en gynnsamma regional utveckling för Blekinge.

Frågor av ekonomisk karaktär utgör 60 % av angivna orsaker till hinder för ökad bostadsproduktion i länet. Orsaker som *Höga produktionskostnader* har länge angivits som ett stort och avgörande hinder för ökat bostadsbyggande i landet. Andra orsaker är *Byggherrars brist på intresse att bygga* och *Svårigheter att få lån/hårdare lånevillkor*.

Hinder vars orsaker kommunerna själva kan påverka utgör 33 %.
Typ av hinder variera från kommun till kommun.

De största utmaningarna för bostadsbyggande i Blekinge är

- Förmågan att kunna hantera konflikter med andra allmänna intressen enligt PBL
- Byggherrars brist på intresse att bygga

Fjolårets BME 2016 tillför även en bild av att kommunerna i Blekinge medvetet agerar för att samverka och stimulera till ökat bostadsbyggande genom att anpassa kravnivåer kring de bostadsproduktioner som planeras. I enkäten poängteras att bostadsförsörjningen måste betraktas som ett lika starkt allmänt intresse som riksintressen!

Allmännyttan

Allmännyttigt bostadsföretag

Samtliga kommuner i Blekinge har allmännyttiga bostadsföretag eller kommunala bostadsaktiebolag. Varje kommun har *ett* kommunalt bostadsaktiebolag.

Ägardirektiv

Samtliga kommuner har ägardirektiv till det kommunala bostadsaktiebolaget. Ägardirektiv är ett sätt för kommunen att styra det allmännyttiga bostadsaktiebolaget. Året då aktuellt ägardirektiv blev antaget redovisas enligt följande.

<i>Kommun</i>	<i>År</i>
Olofström	2015
Karlskrona	2016
Ronneby	2012
Karlshamn	2014
Sölvesborg	2012

*Tabell 14: Antagna ägardirektiv för kommunerna i Blekinge
BME 2017*

År 2011 trädde en ny lag i kraft, lagen om allmännyttiga kommunala bostadsaktiebolag. Lagen innebär bland annat att bolagens verksamhet ska bedrivas utifrån affärsmässiga principer och att ägaren ska ställa rimliga avkastningskrav på bolaget. Samtliga kommuner har antagit nya ägardirektiv sedan den nya lagen trädde i kraft.

Förändringar i allmännyttans bostadsbestånd under 2016

I fyra av länets fem kommuner sker under 2016 förändringar i allmännyttans bostadsbestånd genom nybyggnad, ändringar av byggnad, inköp, försäljning och rivning.

I en av fem kommuner sker under år 2016 inga förändringar i allmännyttans bostadsbestånd.

En av fem kommuner meddelar att det skett förändringar i allmännyttans bostadsbestånd under år 2016 genom nybyggnad. Sölvesborgs kommunala bostadsaktiebolag utökade sitt bostadsbestånd med nybyggnation av 39 stycken bostäder.

Ingen kommun meddelar att det skett förändringar i allmännyttans bestånd under 2016 genom inköp.

Tre av fem kommuner meddelar att det skett förändringar i allmännyttans bestånd under 2015 genom ändring av byggnad.

Olofströms kommunala bostadsaktiebolag erhöll en nettoförändring av bostadsbeståndet med 13 stycken bostäder genom ändring av byggnad.

Karlskronas kommunala bostadsaktiebolag erhöll en nettoförändring av bostadsbeståndet med 1 styck bostad genom ändring av byggnad.

Sölvesborgs kommunala bostadsaktiebolag erhöll en nettoförändring av bostadsbeståndet med 4 stycken bostäder genom ändring av byggnad.

En kommun meddelar att det skett förändringar i allmännyttans bostadsbestånd under 2016 genom försäljning.

Fyra stycken bostäder har blivit sålda. Lägenheterna såldes till privat fastighetsägare för fortsatt uthyrning. Skälet till försäljningen var att effektivisera förvaltningen. Under år 2017 planerar det kommunala bostadsaktiebolaget i Ronneby genom fattat beslut om försäljning av del av det allmännyttiga bostadsföretagets bostadsbestånd för 87 stycken bostäder.

Försäljningen kommer att ske till privat fastighetsägare för fortsatt uthyrning. Övriga kommuner meddelar att de inte fattat några beslut om försäljning under år 2017.

Samtliga kommuner meddelar att det inte skett förändringar i allmännyttans bestånd under 2016 genom rivning.

bostad för alla

Behovsgrupper

Enligt lag (2000:1383) om kommunernas bostadsförsörjningsansvar följer att samtliga förekommande samhällsgruppers behov av ändamålsenliga bostäder i samhället ska beaktas i den kommunala planeringen. Redovisade uppgifter utgör kommunens bedömningar avseende dagsläget för bostadsutbudet för olika typer av behovsgrupper.

Ungdomar

Utbud av bostäder för ungdomar

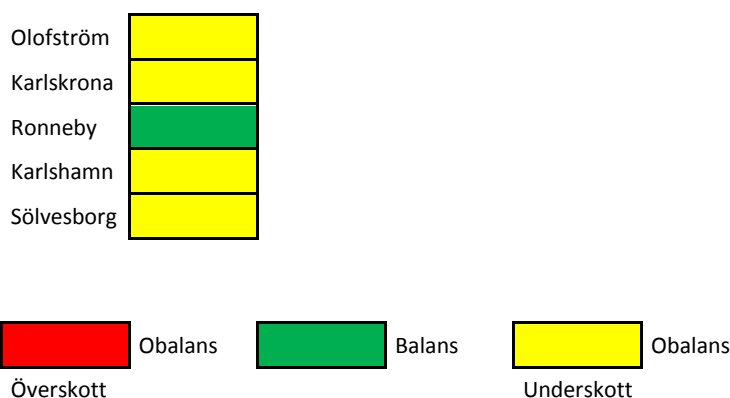

Diagram 11: Befintligt utbud av bostäder för ungdomar
Källa BME 207

Enligt BME 2017 har en av fem kommuner i länet balans när det gäller förekomst av bostäder lämpliga och avsedda för ungdomar. I övriga fyra kommuner befinner sig bostadsmarknaden i obalans med underskott på sådana bostäder.

Jämfört med fjolårets BME 2016 är situation på bostadsmarknaden för ungdomar densamma. I jämförelse med BME 2015 innebär dagsläget en försämring när det gäller bostadsutbud för ungdomar.

Orsaker till brist /underskott av bostäder för ungdomar

ORSAK	ANTAL KOMMUNER
Det finns generellt få lediga bostäder	4
Det finns för få små lägenheter	2
Lediga små bostäder är för dyra för ungdomar	1

Tabell 15: Orsak till förekommande brist på bostäder för ungdomar
Källa BME 2017

Ungdomar är oftast en ekonomiskt mycket svag inkomstgrupp varför förekommande bostäder även måste uppfylla kravet att kunna hyras ut till en rimlig hyresnivå. Enligt BME 2017 finns det generellt mycket få lediga bostäder i kommunerna. Vidare finns det för få små lägenheter lämpade för ungdomar.

Särskilda insatser för ungdomar

Enligt BME 2017 gör fyra av fem kommuner särskilda insatser för att underlätta för ungdomar att finna bostäder i länet.

- En av fem kommuner genomför nyproduktion av små bostäder med låga hyror för att öka antalet bostäder för ungdomar.
- Två av fem kommuner genomför generella satsningar på bostadsbyggande som även gynnar ungdomar.
- Två av fem kommuner vidtar åtgärder som hyresrabatter och bostadsinformation.
- Ingen kommun genomför nyproduktion eller ändring av byggnad för att öka antalet bostäder för ungdomar.
- Ingen kommun möjliggör för två eller fler att hyra en lägenhet tillsammans.

Kommentar:

En kommun meddelar att de eftersträvar blandad bebyggelse i byggprojekt med varierade upplåtelseformer och storlek.

Särskilda ungdomsbostäder

Två av länets fem kommuner tillhandahåller särskilda ungdomsbostäder.

Tre av fem kommuner är dock helt i avsaknad av bostäder endast avsedda för ungdomar.

Studenter

Utbud av bostäder för studenter

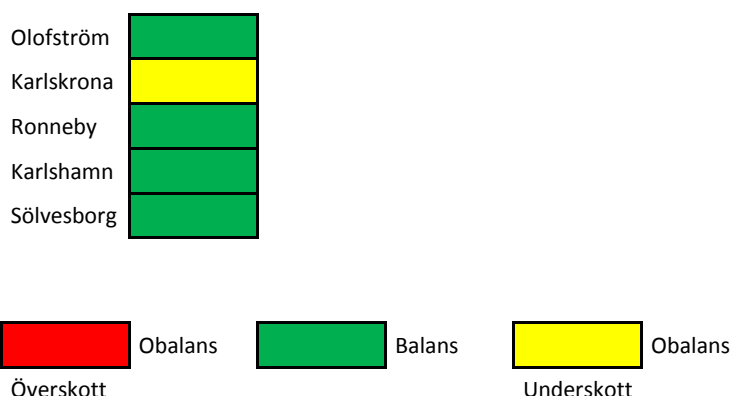

Diagram 12: Befintligt utbud av bostäder för studenter
Källa BME 2017

Enligt BME 2017 har två av fem kommuner i länet balans när det gäller förekomst av bostäder lämpliga och avsedda för studenter. I tre av fem kommuner befinner sig bostadsmarknaden i obalans och har underskott på sådana bostäder. Bostadssituationen för studenter är identisk med den från i fjol.

Orsaker till brist /underskott av bostäder för studenter?

ORSAK	ANTAL KOMMUNER
Det finns generellt få lediga bostäder.	4
Det finns för få små lägenheter.	1

Tabell 16: Orsak till förekommande brist på bostäder för studenter.
Källa BME 2017

Enligt BME 2017 finns det generellt få lediga bostäder eller hyreslägenheter i kommunen och dels finns det få små lägenheter.

Särskilda studentbostäder

Enligt BME 2017 förekommer det särskilda studentbostäder i två av länets fem kommuner. Kommunerna har cirka 450 stycken respektive 160 stycken studentbostäder. I kommuner med förekomst av studentbostäder finns inga vakanser. I tre av fem kommuner saknas bostäder endast avsedda för studenter.

Äldre - särskilt boende

Utbud av bostäder för äldre - särskilt boende

Med särskilda boendeformer för äldre avses boende enligt 5 kap 5 § socialtjänstlagen. För att kunna bo i särskilt boende behöver man en biståndsprövning och ett beslut från kommunen.

Utbudet av särskilda boendeformer för äldre ser ut enligt följande.

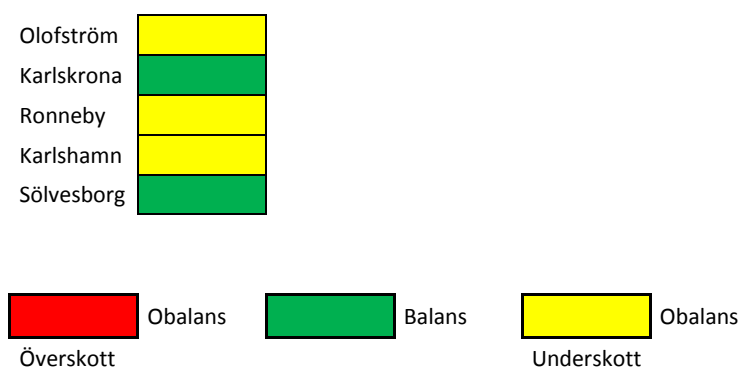

Diagram 13: Befintligt utbud av särskilt boende för äldre
Källa BME 2017

Enligt BME 2017 har endast två av fem kommuner i länet balans när det gäller förekomst av äldre bostäder i särskilt boende. I tre av fem kommuner befinner sig bostadsmarknaden i obalans med ett underskott på äldre bostäder i särskilt boende.

Kommer behovet av särskilt boende att vara täckt om 2 och 5 år?

	Om 2 år		Om 5 år	
	JA	NEJ	JA	NEJ
Olofström	okänt		X	
Karlskrona	X		X	
Ronneby	X		X	
Karlshamn		X	X	
Sölvesborg	X			X

Tabell 17: Är behovet av särskilt boende täckt om 2 och 5 år?
Källa BME 2017

Tre av fem kommuner gör fortfarande bedömningen att kommunens behov av särskilda boendeformer för äldre kommer att vara täckt om 2 år.

Fyra av fem kommuner gör bedömningen att kommunens behov av särskilda boendeformer för äldre kommer att vara täckt om 5 år. Detta innebär att ett ökat antal kommuner ser positivt på uppgiften. Det föreligger behov av ökad produktion av äldreboendestäder i Blekinge. Kommunerna verkar vara förberedda på det ökade behovet av äldreboendestäder i särskilt boende och flera genomför en planering för hur behovet ska kunna tillgodoses under kommande femårsperiod.

Om nej, ange varför?

Några kommuner anger en mer negativ syn på möjligheterna att kunna klara av uppgiften och menar på att det beror på samhällets utbud av trygghetsboendestäder m.m. Det kan konstateras att för att kunna uppnå balanssituation förutsätts att kommunala inriktningsbeslut om beståndet fattas och fullföljs.

Äldre – trygghetsboende

Utbud av bostäder för äldre - trygghetsboende

Med trygghetsboendestäder åsyftas bostäder som riktar sig till personer över 70 år och där det dagligen finns personal som på olika sätt kan stödja de boende. Bostäderna är hyresrätt, kooperativ hyresrätt eller bostadsrätt.

Utbudet av trygghetsboendestäder för äldre ser ut enligt följande.

	Antal Förekomst bostäder	
Olofström	JA	24
Karlskrona	NEJ	-
Ronneby	JA	72
Karlshamn	JA	48
Sölvesborg	JA	-

*Tabell 18: Befintligt utbud av trygghetsboendestäder för äldre
Källa BME 2017*

BME 2017 visar på att antalet trygghetsboendestäder är ökande i länets kommuner. Enligt BME 2017 har fyra av fem kommuner i länet trygghetsboendestäder. Statistiken avseende vakanser i beståndet den 1 januari 2017 avseende trygghetsboendestäder visar att tre av fem kommuner saknar vakanser i bostadsbeståndet. De vakanser som förekommer är av marginell storlek.

Äldre – seniorbostäder

Utbud av bostäder för äldre - seniorbostäder

Med seniorbostäder åsyftas bostäder som riktar sig till medelålders och äldre, men som inte förutsätter bostadsbeslut enligt 5 kap. 5 & 6 §, Socialtjänstlagen.

Utbudet av seniorbostäder ser ut enligt följande.

	Förekomst	
		Antal bostäder
Olofström	JA	10
Karlskrona	JA	72
Ronneby	NEJ	-
Karlshamn	JA	85
Sölvesborg	NEJ	-

Tabell 19: Befintligt utbud av seniorbostäder
Källa BME 2017

Enligt BME 2017 har tre av fem kommuner i länet ett utbud av seniorbostäder. Enligt inkomna enkätsvar fanns inga vakanser i beståndet den 1 januari 2017 avseende seniorbostäder.

Särskilt boende för personer med funktionsnedsättning

Utbud av bostäder för personer med funktionsnedsättning

Med särskilda boendeformer för funktionsnedsatta avses boende enligt Lag (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS), eller SoL (5 kap. 7 & 6 §, Socialtjänstlagen).

Utbudet av bostäder för personer med funktionsnedsättning ser ut enligt följande.

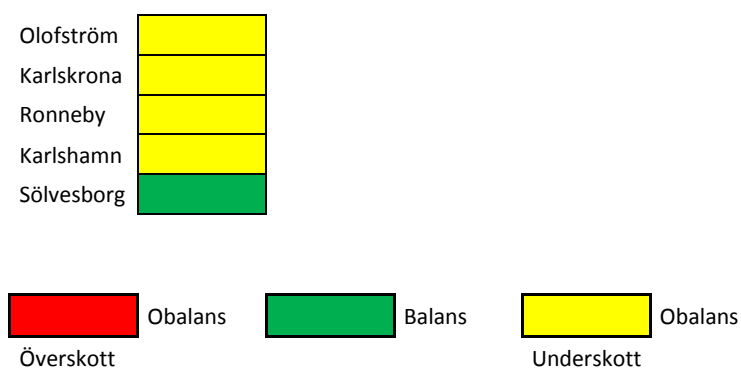

Diagram 14: Befintligt utbud av särskilt boende för personer med funktionsnedsättning
Källa BME 2017

Enligt BME 2017 har endast en av fem kommuner i länet balans när det gäller förekomst av bostäder med särskild service för funktionshindrade. I fyra av fem kommuner befinner sig bostadsmarknaden i obalans och har underskott på bostäder med särskild service för funktionshindrade. Resultaten innebär en ökning av bristsituationen i länet avseende denna typ av bostäder.

Kommer behovet av bostäder för personer med funktionsnedsättning att vara täckt om 2 och 5 år?

	Om 2 år		Om 5 år	
	JA	NEJ	JA	NEJ
Olofström	X		-	-
Karlskrona		X		X
Ronneby	X		X	
Karlshamn	X		X	
Sölvesborg	X			X

*Tabell 20: Är behovet av bostäder för personer med funktionsnedsättning täckt om 2 och 5 år?
Källa BME 2017*

Fyra av fem kommuner gör bedömningen att kommunens behov av bostäder för personer med funktionsnedsättning kommer att vara täckt om 2 år.

En kommun gör bedömningen att kommunens behov av bostäder för personer med funktionsnedsättning INTE kommer att vara täckt om 2 år.

I jämförelse med BME 2016 anser fler kommuner i BME 2017 att behovet av bostäder för personer med funktionsnedsättning kommer att vara täckt inom 2 år. I jämförelse med BME 2016 anser ungefär samma antal kommuner i BME 2017 att behovet av bostäder för personer med funktionsnedsättning kommer att vara täckt inom 5 år.

Kommentarer:

En kommun anger som orsak till bedömningen att kommunens behov av bostäder för personer med funktionsnedsättning inte kommer att vara täckt om 5 år med att det finns en osäkerhet och ovisshet om politiska beslut och antal tillkommande personer. En kommun anger att det äldreboende som byggs i kommunen, där LSS ingår, kommer att frigöra platser för särskilda boende. Ytterligare en kommun anger att planerad nybyggnation kommer att täcka behovet.

Nyanlända

Utbud av bostäder för nyanlända

En nyanländ person är en person som är mottagen i en kommun och har beviljats uppehållstillstånd för bosättning på grund av flyktingskäl eller andra skyddsskäl som t.ex. kvotflyktning, men även synnerligen ömmande omständigheter. Även anhöriga till dessa personer anses vara nyanlända. En person anses vara nyanländ under tiden som han/hon omfattas av etableringsinsatser som kommunalt introduktionsprogram, ofta två till tre år.

Utbudet av bostäder för nyanlända ser ut enligt följande.

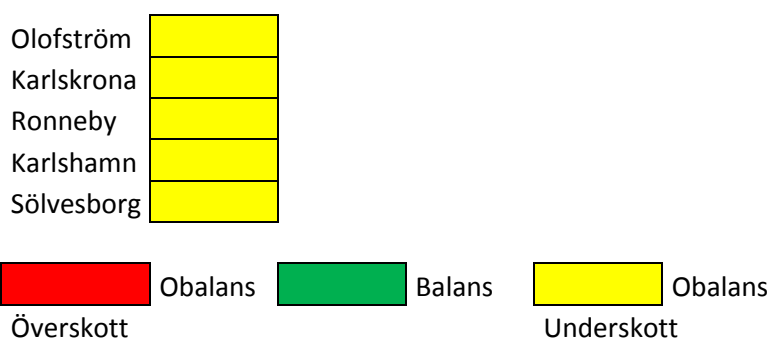

Diagram 15: Befintligt utbud av bostäder för nyanlända
Källa BME 2017

Enligt BME 2017 har samtliga kommuner en bostadsmarknad i obalans med underskott på bostäder lämpliga för nyanlända.

Kommentar:

- Kommunen har mycket svårt att få tag i bostäder till nyanlända oavsett boendeform p g a mycket hård konkurrens.

Nyanlända har mycket svårt att hyra hos privata fastighetsbolag p g a höga krav från fastighetsbolagen.

De har även mycket svårt att få tillgång till allmännyttan p g a lång bostadskö.

-Det är ett underskott på bostäder. Kommunen har ett projekt där man försöker hitta lediga privata hus på landbygden för uthyrning till nyanlända.

Orsaker till brist /underskott av bostäder för nyanlända?

ORSAK	ANTAL KOMMUNER
Generellt underskott på hyreslägenheter.	5
Underskott på stora lägenheter.	4
Hyresvärdarna ställer höga krav på inkomst eller anställning.	2
Underskott på små lägenheter	1
Underskott på lägenheter med rimlig hyresnivå.	1
Hyresvärdarna är obenägna att ta emot stora barnfamiljer.	1

Tabell 21: Orsaker till brist /underskott av bostäder för nyanlända
Källa BME 2017

Enligt BME 2017 finns det generellt ett stort underskott på hyreslägenheter. Det förekommer även underskott på stora lägenheter, på små lägenheter samt på lägenheter med rimlig hyresnivå. Dessutom är hyresvärdarna obenägna att ta emot stora barnfamiljer samt ställer höga krav på inkomst eller anställning.

Kommentarer:

-Kommunen har mycket svårt att få tag på lägenheter till gruppen nyanlända p g a att andra grupper prioriteras trots att kommunen ansvarar för kontraktet under det första året eller längre.

-Bosättningslagen gör att det numera är mycket svårare att matcha.

Hur arbetar kommunen med bostadsförsörjningen för nyanlända som själva bosatt sig i kommunen?

- Bearbetning av: - Privata fastighetsägare/bostadsbolag - Kommunalt bostadsbolag - Ombyggnation av kontorslokaler till mindre lägenheter - Hyra i andrahand
- Kommunen förmedlar kontakter mellan nyanlända och privatpersoner som äger och har tomma hus/fastigheter
- Kommunen förmedlar kontakter mellan nyanlända och privatpersoner som äger och har tomma hus/fastigheter
- Generella insatser

Hur arbetar ni för att säkerställa att det finns bostäder för anvisade nyanlända personer?

ÅTGÄRDER	ANTAL KOMMUNER
Kommunerna tar vid behov kontakt med det allmännyttiga bostadsbolaget	3
Kommunen tar vid behov kontakt med privata fastighetsägare	3
Kommunen har regelbundet samarbete med det allmännyttiga bostadsföretaget	2
Kommunen blockhyr	1
Kommunen har ett regelbundet samarbete med privata fastighetsägare	1

*Tabell 22: Arbetsätt för att säkerställa bostäder för nyanlända personer?
Källa BME 2017*

En kommun tar inte emot några anvisade nyanlända personer.

Hur arbetar ni för att säkerställa att det finns bostäder för anvisade nyanlända personer - Annat sätt?

- Fastighetsägare bygger om lokaler till bostäder.
- Privatpersoner bygger om lokaler till bostäder
- Kommunen har öppnat för att förmedla bostäder genom privata personer ex småhus, 2:a hands förhyrning mm

Kommentarer:

- Har inga anvisningar
- Kommunen har inga kommunanvisade nyanlända pga av att man tagit emot så många tidigare
- Vi säkerställer inte men gör vårt bästa i en svår situation.

Enligt BME 2017 har kommunerna ett regelbundet samarbete med de allmännyttiga bostadsföretaget och de privata fastighetsägarna i kommunen för att finna lösningar på uppkomna bostadsbehov avseende nyanlända personer. En kommun blockhyr fastigheter för att kunna säkerställa bostäder för nyanlända - ett alternativ som tillkommit sedan BME 2015.

Hushåll som inte blivit godkända på den ordinarie bostadsmarknaden

Bostäder för dem som inte blivit godkända som hyresgäster på den ordinarie bostadsmarknaden

Den sekundära bostadsmarknaden är en samlade beteckning för kommunernas boendelösningar för personer som av olika skäl inte blir godkända på den ordinarie bostadsmarknaden. Orsaken till att hushållen inte blir godkända som hyresgäster på den ordinarie bostadsmarknaden och kan erhålla möjlighet till att erhålla förstahandskontrakt på en bostad kan vara en följd av betalningsanmärkningar, hyresskulder, arbetslöshet, missbruksproblem m.m.

Hyr kommunen ut lägenheter med tillsyn och särskilda villkor eller regler i andra hand till personer som inte blivit godkända på den ordinarie bostadsmarknaden?

Förekomst

Antal andrahandslägenheter med särskilda villkor den 1 januari 2016

Olofström	JA	10
Karlskrona	JA	2
Ronneby	JA	1
Karlshamn	JA	50
Sölvesborg	JA	4

Tabell 23: Andrahandslägenheter med särskilda villkor - antal
Källa BME 2017

Samtliga länets kommuner hyr ut lägenheter med tillsyn och särskilda villkor eller regler i andra hand till personer som inte blivit godkända på den ordinarie bostadsmarknaden.

Är målet att hushållet så småningom ska ta över hyreskontraktet och bo kvar utan tillsyn och utan särskilda villkor eller regler?

Olofström	Ja, alltid
Karlskrona	Ja, alltid
Ronneby	Ja, i vissa fall
Karlshamn	Ja, alltid
Sölvesborg	Ja, i vissa fall

Tabell 24: Övertagande av hyreskontrakt.
Källa BME 2017

Fick någon av kommunens andrahandshyresgäster med tillsyn och/eller särskilda villkor eller regler ta över hyreskontraktet under år 2016?

Olofström	Ja
Karlskrona	Ja
Ronneby	Nej
Karlshamn	Ja
Sölvesborg	Nej

Tabell 25: Antal hushåll som övertog hyreskontrakt under år 2016.
Källa BME 2017

I Karlshamns kommun fick 50 stycken hyresgäster överta hyreskontraktet under år 2016?

Kommentarer:

En kommun meddelar att lämnade uppgifter gäller för personer som Funktionsstödsförvaltningen har ansvar för medan det saknas uppgifter för personer som Socialförvaltningen har ansvar för.

En annan kommun låter meddela att kommunen nyligen börjat med den här typen av sociala lägenheter.

Flyttade någon av kommunens andrahandshyresgäster med tillsyn och/eller särskilda villkor till en annan bostad, som de fick förstahandskontrakt på under år 2016?

Olofström	Ja
Karlskrona	Saknar uppgift
Ronneby	Nej
Karlshamn	Nej
Sölvesborg	Nej

Tabell 26: Antal hushåll som övertog hyreskontrakt under år 2016.

Källa BME 2017

Kommentarer:

En kommun meddelar att andrahandshyresgäster med tillsyn inte kom att flytta till annan bostad men fick ta över andrahandskontrakt på nuvarande bostad.

En annan kommun låter meddela att kommunen nyligen börjat med den här typen av sociala lägenheter.

Finns det hemmavarande barn under 18 år bland de hushåll som hyr i andra hand av kommunen med tillsyn och/eller särskilda villkor den 1 januari 2017?

Olofström	Nej
Karlskrona	Saknar uppgift
Ronneby	Nej
Karlshamn	Ja
Sölvesborg	Nej

Tabell 27: Antal hushåll som övertog hyreskontrakt under år 2016.

Källa BME 2017

Har det under år 2016 förekommit några avhysningar bland de hushåll som hyr i andra hand av kommunen

Olofström	Nej
Karlskrona	Ja, utan barn
Ronneby	Nej
Karlshamn	Ja, utan barn
Sölvesborg	Nej

Tabell 28: Antal hushåll som övertog hyreskontrakt under år 2016.

Källa BME 2017

Direktäger kommun bostäder t.ex. i form av bostadsrätter eller småhus?

antal

Olofström	NEJ	0
Karlskrona	JA	8
Ronneby	Nej	0
Karlshamn	Nej	0
Sölvesborg	Nej	0

Tabell 29: Kommunägda bostäder - antal
Källa BME 2017

Inga kommuner har under år 2016 köpt in enskilda hyresfastigheter, bostadsrätter eller småhus, för att tillgodose behovet av bostäder för personer som kommunen har ett särskilt ansvar för.

Finns det regelbundet samarbete mellan kommunen och hyresvärdar för att få fram bostäder till hushåll som inte blir godkända som hyresgäster på den ordinarie bostadsmarknaden?

Antal kommuner

Ja, med allmännyttigt bostadsbolag	5
Ja, med privata hyresvärdar	4

Tabell 30: Antal hushåll som övertog hyreskontrakt under år 2016.
Källa BME 2017

Hur arbetar kommunen för att motverka eller avhjälpa hemlöshet?

ÅTGÄRDER	ANTAL KOMMUNER
Uppsökande verksamhet för att förebygga vräkningar, t.ex. med rådgivning eller särskilda insatser	3
Hyresgarantier	2
Överenskommelse med det allmännyttiga bostadsföretaget att sänka kraven på de bostadssökande t.ex. godkänna försörjningsstöd som inkomst	2
Bostad först	0
Egna fastigheter med lägenheter som kan hyras ut lång tid (med förstahandskontrakt)	0
Överenskommelse med privata fastighetsägare att de ska sänka kraven på de bostadssökande	0

Tabell 31: Olika arbetssätt för att motverka hemlöshet
Källa BME 2017

Kommentarer:

- En kommun anger att de arbetar med upprättande av sociala kontrakt.
- En annan kommun anger nyttjande av andrahandskontrakt, där socialen hyr i första hand och sedan hyr ut i andrahand.
- En kommun anger att kommunen hyr övergångs- eller akutlägenheter. Lägenheterna kan lånas ut i akuta situationer eller då den enskilde behöver bostad i väntan på eget boende.

Tabell 31 redovisar kommunernas arbetssätt med hemlöshet i Blekinge.

Bostad först kom i detta sammanhang att redovisas som en alternativ metod till att komma till rätta med hemlöshetsproblemet. Ett flertal kommuner i landet hade använt sig av metoden med mycket goda resultat. Bostad först innebär att en person först erbjuds en permanent bostad, därefter stöd på egna villkor. I BME 2014 hade ingen kommun i Blekinge använt sig av metoden. I BME 2015 och BME 2016 kom en av länets fem kommuner att påbörja ett nyttjande av metoden. I BME 2017 redovisar ingen av länets kommuner något fortsatt nyttjande av metoden.

BME 2017 redovisar förekomsten av en sekundär bostadsmarknad i samtliga länets fem kommuner.

I jämförelse med fjolårets BME innebär det en ökning av antalet kommuner som redovisar förekomst av en sekundär bostadsmarknad. Några kommuner benämner det som sociala hyreskontrakt, andra kommuner med träningslägenheter, övergångsbostäder, provboende eller något annat. Det gemensamma är att personen som bor i lägenheten inte har fullt besittningsskydd och att boendet är förenat med särskilda villkor eller regler och vanligen någon form av tillsyn från socialtjänstens sida. Härbärgen och jourlägenheter som är avsedda för tillfällig övernattnings räknas inte hit. I enlighet med Bostadsförsörjningslagen ger länsstyrelserna stöd till kommunerna i planeringen av bostadsförsörjningen och därmed även i arbetet med att motverka hemlöshet.

Hemlöshet

Länsstyrelsen i Blekinge har under år 2017 ett regeringsuppdrag för att underlätta inträde på bostadsmarknaden. Uppdraget innebär att Länsstyrelsen ska stödja och informera kommuner och andra relevanta aktörer i arbetet med att underlätta inträde på bostadsmarknaden för resurssvaga hushåll samt i arbetet med att motverka hemlöshet och förebygga avhysningar. Särskilt fokus i arbetet ska ligga på familjer med barn.

Länsstyrelsen i Blekinge gör genom enkätutskick till samtliga länets kommuner en förtydligad bild av länets behov. Tills dess att en mer aktuell lägesbeskrivning för Blekinge kan redovisas återfinns här tidigare information i ämnet för att spegla historiken kring frågeställningen.

I maj år 2011 var sammanlagt 34 000 personer i Sverige hemlösa eller utestängda från den ordinarie bostadsmarknaden. En nationell kartläggning av hemlöshet i Sverige kom att utföras av Socialstyrelsen, en dels år 2005 och ytterligare en år 2011.

Socialstyrelsens definition av begreppet hemlöshet kom att utgå från fyra hemlöshets-situationer, vilka kommuner och länsstyrelser senare kommit att förhålla sig till.

1. akut hemlöshet
2. institutionsvistelse och kategoriboende
3. långsiktiga boendelösningar
4. eget ordnat kortsiktigt boende

Tabell 32: Fyra typer av hemlöshets-situationer
Källa Socialstyrelsen

Hemlöshets-situationen för Blekinge län såg ut enligt följande. I maj månad 2011 var sammanlagt 197 personer i Blekinge hemlösa eller utestängda från den ordinarie bostadsmarknaden enligt följande uppdelning på respektive kategori.

Hemlöshetssituationen i Blekinge län, maj 2011

Nr	Kategori	Antal
1	Akut hemlöshet	21
2	Institution /kategoriboende	35
3	Långsiktigt boende	50
4	Kortsiktigt boende	70
5	Annat	21
SUMMA		197

Tabell 33: Hemlöshetssituationen i Blekinge län maj år 2011
Källa Socialstyrelsen

Diagram 13 visar hur Blekinges hemlöshetssituation kom att fördelas mellan länets olika kommuner.

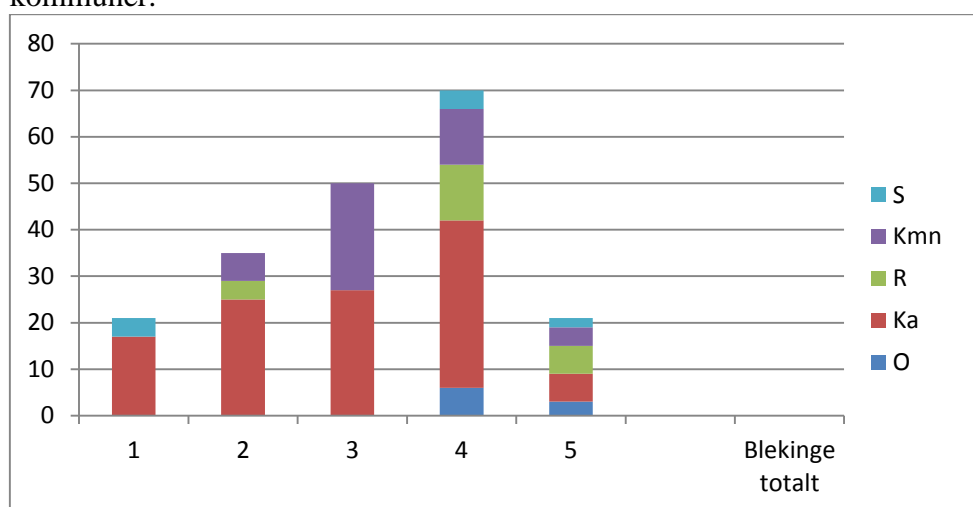

Diagram 16: Hemlöshetssituation och antal hemlösa kommunvis i Blekinge maj 2011.
Källa Socialstyrelsen

År 2013 gav regeringen samtliga landets länsstyrelser ett treårigt uppdrag att stödja kommunerna i planeringen av arbetet med att motverka hemlöshet, det så kallade hemlöshetsuppdraget. Länsstyrelsen tog fram en gemensam plan för hur uppdraget skulle genomföras och utsåg en nationell hemlöshetssamordnare. Tillsammans med nationell samordnare genomfördes gemensamma kommunbesök, konferenser, hearings, studiebesök samt möten med ideella organisationer och statliga myndigheter. Uppdraget genomfördes inom ramen för det stöd som länsstyrelserna ska erbjuda kommunerna i deras arbete med att planera bostadsförsörjningen i enlighet med lagen om kommunernas bostadsförsörjningsansvar (2000:1383). I uppdraget ingick även att lämna kommunerna stöd och råd i planeringen med att motverka hemlöshet, i synnerhet bland barnfamiljer som drabbas av vräkning.

Uppdraget syftade till att leda fram till långsiktigt hållbara rutiner för att kunna följa, analysera och stödja kommunernas förmåga att motverka hemlöshet och utestängning från bostadsmarknaden. Socialstyrelsens nationella kartläggning om hemlöshet från 2011 utgjorde underlag för formuleringen av regeringens uppdrag till länsstyrelserna.

Hemlöshetsuppdraget avslutades och en slutrapport *Bostad sökes* kom att sammanställas av den nationella samordnaren. Rapporten redovisar en slutsats om att arbetet med att motverka hemlöshet och utestängning från bostadsmarknaden behöver fortsätta. Här återfinns även länsstyrelsernas slutrapport *Hemlöshet – en fråga om bostäder*.

Länsstyrelserna har till uppgift att fortsätta vidareutveckla arbetet angående hemlöshet tillsammans med landets kommuner, Boverket och andra berörda aktörer. Så kom att ske under året 2015, det avslutande året för länsstyrelsernas tilldelade regeringsuppdrag om att stödja kommunerna i planeringen av arbetet med att motverka hemlöshet. Inför år 2015 gav regeringen länsstyrelserna i uppdrag att särskilt föra fram behovet av att kommunerna i ägardirektiven till sina bostadsföretag betonar deras allmännyttiga och sociala roll. För uppdraget blev Skåne samordnande län.

Länsstyrelserna genomförde en kartläggning av kommunernas ägardirektiv till sina bostadsaktiebolag. Rapporten *Ägardirektiv till allmän nytta* redovisar resultaten av denna kartläggning och utgör del av länsstyrelsernas redovisning till regeringen.

Den samlande redovisningen baseras på redogörelser från övriga länsstyrelser för genomförda aktiviteter och gjorda erfarenheter i samband med uppdraget och har sammanställts i rapporten *Bostad åt alla*. Rapporten utgör slutrapport från länsstyrelsernas uppdrag att stödja kommunerna i att underlätta inträdet på bostadsmarknaden.

Mer information kring hemlöshetsuppdraget och Länsstyrelsens arbete med frågan kan studeras på Länsstyrelsen Blekinge läns hemsida www.lansstyrelsen.se/blekinge.

Förturssystem

Finns det någon form av förturssystem för att få en bostad inom kommunen?

Olofström	Ja
Karlskrona	Ja
Ronneby	Nej
Karlshamn	Ja
Sölvesborg	Ja

Tabell 34: Finns det förturssystem för att erhålla bostad?
Källa BME 2017

Enligt BME 2017 har fyra av länets fem kommuner, kommunerna Olofström, Karlskrona, Karlshamn och Sölvesborg förturssystem för att underlätta möjligheterna till att erhålla bostad inom kommunen.

Ronneby kommun

Ronneby kommun saknar enligt BME 2017 förturssystem.

Karlskrona kommun

Karlskrona kommuns förturssystem ger förtur i viss omfattning. Det allmännyttiga bostadsföretaget har möjlighet att bevilja förtur för äldre personer till lägenheter redan tillgänglighetsanpassade för äldre.

Olofströms kommun

Olofströms kommun ger förtur till funktionshindrade och till seniorlägenheter.

Karlshamns kommun

Karlshamns kommun ger förtur genom

1. hundra lägenheter med studentgaranti (ägardirektiv)
2. hundra sociala förturer (50 LSS, 25 introduktion, 25 övriga behov)
3. Internflytt för äldre och personer med nedsatt rörlighet i otillgängliga bostäder.

Sölvesborgs kommun

Det allmännyttiga bostadsbolaget har policy om förtursregler.

Vilka har fått förtur i er kommun under 2016?

Olofströms kommun ger förtur till hushåll i följande situationer.

- Personer med lättare funktionsnedsättning som behöver flytta till en bostad med bättre tillgänglighet (exempel med hiss).
- Hushåll som av ekonomiska skäl behöver flytta till en billigare bostad.
- Hushåll som på grund av separation behöver ny bostad.
- Nyanlända personer*.
- Äldre.

Karlskrona kommun ger förtur till hushåll i följande situationer.

- Personer med lättare funktionsnedsättning som behöver flytta till en bostad med bättre tillgänglighet (exempel med hiss).
- Studenter.

Karlshamns kommun ger förtur till hushåll i följande situationer.

- Personer med lättare funktionsnedsättning som behöver flytta till en bostad med bättre tillgänglighet (exempel med hiss).
- Nyanlända personer*.
- Studenter.

Sölvesborgs kommun ger förtur till hushåll i följande situationer.

- Personer som fått arbete i kommunen (och som bor utom pendlingsavstånd).
- Nyanlända personer*.
- Studenter.
- Etablering av företag, dokumenterade medicinska eller sociala skäl.

Använder sig er kommun av kommunala hyresgarantier?

Olofström	Nej
Karlskrona	Nej
Ronneby	Nej
Karlshamn	Ja
Sölvesborg	Nej

Tabell 35: Finns kommunala hyresgarantier?
Källa BME 2017

Enligt BME 2017 har en kommun i Blekinge tagit beslut om kommunala hyresgarantier. Ytterligare en kommun har tagit beslut om kommunala hyresgarantier men ännu inte börjat nyttja systemet.

Har kommunen för avsikt att använda sig av kommunala hyresgarantier i framtiden?

Olofström	Nej
Karlskrona	Nej
Ronneby	
Karlshamn	Nej
Sölvesborg	Nej

Tabell 36: Avser kommunen använda sig av kommunala hyresgarantier?
Källa BME 2017

Fyra kommuner har besvarat frågeställningen nekande. Enligt BME 2017 har flertalet av länets kommuner planer på att använda sig av kommunala hyresgarantier i framtiden.

Vad behöver förändras för att er kommun ska börja använda sig av kommunala hyresgarantier?

Enligt BME 2017 har ingen kommun besvarat frågeställningen.

Service och förmedling av bostad

Vilken service får de som söker bostad i kommunen?

Kommunal bostadsförmedling utgör serviceinstans där bostäder från flera olika fastighetsägare kan förmedlas och där kommunen beslutar om vilka förmedlingsprinciper som ska gälla. Bostadsförmedlingens roll är betydelsefull och fungerar både som indikator på rådande bostadsbehov och erbjuder samtidigt ett urval av olika boendialternativ för den sökande.

Ingen av Blekinges kommuner har någon bostadsförmedling med registrering av intresseanmälan och köfunktion till bostad inom kommunen.

Två kommuner har etablerat en bostadsportal på kommunens hemsida.

Samtliga länets fem kommuner hänvisar bostadssökande till kommunernas allmännyttiga bostadsföretag och deras egna kösystem.

Fyra av fem kommuner tillgängliggör information och kontaktuppgifter över privata hyresvärdar på kommunens hemsida.

Tillgänglighet

Har flerbostadshusbeståndet tillgänglighetsinventerats?

Fyra av fem kommuner har genomfört inventeringar av det kommunala flerbostadshusbeståndet.

En kommun av fem har delvis genomfört inventeringar av det kommunala flerbostadshusbeståndet-

Har det privata flerbostadshusbeståndet tillgänglighetsinventerats?

Två av fem kommuner har delvis genomfört inventeringar av det privata flerbostadshusbeståndet.

Vilket år gjordes den senaste inventeringen i det kommunala flerbostadshusbeståndet?

Olofström	2015
Karlskrona	2010
Ronneby	2013
Karlshamn	2014
Sölvesborg	2015

Tabell 37: År för senaste inventering av kommunalt flerbostadshusbestånd?
Källa BME 2017

Vad används inventeringen till?

Fyra av fem kommuner nyttjar inventeringsresultatet som beslutsunderlag vid utformande av åtgärdsprogram för förbättrad tillgänglighet.

Två av fem kommuner nyttjar inventeringsresultatet vid förmedling av tillgängliga bostäder.

Vilken/vilka metoder har använts vid inventeringen av det kommunala flerbostadshusbeståndet?

Det finns ett antal olika typer av inventeringsmetoder som TIBB (tillgänglighet i det befintliga beståndet), Housing Enabler, Botestet, Folkhälsoinstitutets nulägesanalys, T-märkning, AIMB (användbarheten i min bostad).

TIBB och Housing Enabler har nyttjats av tre av länets fem kommuner.

Övriga har utvecklat egna metoder genom tillgänglighetsenkäter och metod riktad mot enkelt åtgärdade hinder.

En av kommunerna har införskaffat tjänsten genom Seniorhusföreningen, www.seniorbo.nu.

Vad har inventerats?

Samtliga kommuners utförda inventeringar har främst fokuserats på bostädernas invändiga utformning med entréer, trappuppgångar och förekomst av hiss.

Nästan samtliga kommuner har även inventerat till boendet hörande soprum och tvättrum.

Färre kommuner har studerat boendets närområden, närheten till service och kommunikationer.

Några kommuner har även inventerat upprustningsbehovet.

Inventeringsarbeten avseende det privata bostadsbeståndet har inte genomförts med samma systematik och noggrannhet som det kommunala bostadsbeståndet.

kommunens arbetsmetoder

Riktlinjer för bostadsförsörjningen

Ny lagtext

Det kommunala bostadsförsörjningsansvaret har tydliggjorts i lag (2000:1383) om kommunernas bostadsförsörjningsansvar från den 1 januari 2014 i samband med att lagen omarbetades.

Ändringarna innebär att innehållet i och processen för att ta fram kommunala riktlinjer för bostadsförsörjningen preciseras. Kommunerna i riktlinjerna ska redovisa hur hänsyn har tagits till relevanta nationella och regionala mål, planer och program av betydelse för bostadsförsörjningen. Bostadsbyggande och utveckling av bostadsbeståndet utgör numera ett allmänt intresse enligt Plan- och bygglagen, vilket ska främjas i det kommunala planläggningsarbetet. I dessa sammanhang ska kommunens riktlinjer för bostadsförsörjningen fungera som vägledande planeringsunderlag.

Riktlinjer

Enligt lag (2000:1383) om kommunernas bostadsförsörjningsansvar ska varje kommun med hjälp av riktlinjer planera för bostadsförsörjningen i kommunen i syfte att skapa förutsättningar för alla i kommunen att leva i goda bostäder och för att främja att ändamålsenliga åtgärder för bostadsförsörjningen förbereds och genomförs.

Kommunfullmäktige ska anta riktlinjer för bostadsförsörjningen varje mandatperiod. Förändras förutsättningarna för riktlinjerna ska man ta fram nya riktlinjer. Länsstyrelsen ska följa upp hur kommunen lever upp till lagen, men också ge råd, information och underlag för kommunernas planering.

Boverket rekommenderar att riktlinjer för bostadsförsörjningen presenteras i ett separat dokument eftersom de ska vara vägledande när kommunen i översiktsplaneringen tillämpar och bedömer det allmänna intresset i 2 kap. 3 § 5 PBL, det vill säga bostadsbyggande och utveckling av bostadsbeståndet. Boverket råder kommunerna att ha detta i beaktande när nya riktlinjer ska tas fram. Se Boverkets handbok om kommunernas bostadsförsörjning.

Uppdrag nr 14 i länsstyrelsernas regleringsbrev för år 2017

Här följer en redovisning av uppdrag nr 14 i länsstyrelsernas regleringsbrev för år 2017 i vilket länsstyrelsen för respektive kommun inom länet ska redovisa och bedöma om kommunerna har antagit riktlinjer för bostadsförsörjningen som uppfyller kraven i 2 § lagen (2000:1383) om kommunernas bostadsförsörjnings-ansvar. *inventeringen i det kommunala flerbostadshusbeståndet?*

I BME 2017 anger fyra av fem kommuner i länet att de har tagit fram riktlinjer för kommunens bostadsförsörjning samt att dessa riktlinjer antagits av kommunfullmäktige. Kommun utan riktlinjer meddelar att arbete pågår med att ta fram riktlinjer, vilka beräknas komma att nå fram till ett antagande under våren 2017.

BME 2017 redogör för de år kommunernas riktlinjer antogs av kommunfullmäktige. För Olofströms kommun var det år 2016, för Karlskrona kommun år 2016, för Karlshamns kommun år 2013 och för Sölvesborgs kommun år 2016.

I uppdrag nr 14 i länsstyrelsernas regleringsbrev för år 2017 var det enligt inhämtade uppgifter från länets kommuner endast två kommuner som under år 2016 antog riktlinjer i enlighet med 2 § i lagen (2000:1383) om kommunernas bostadsförsörjningsansvar för vilka länsstyrelsen kunnat utföra granskning.

Uppgiften bestod i att göra en samlad bedömning för varje kommun kring ett antal frågeställningar som

- hur använder kommunerna sina riktlinjer för bostadsförsörjning för att skapa bättre förutsättningar för de grupper som har det svårt på bostadsmarknaden?
- vilka typer av analyser har kommunerna som grund för sin redovisning av särskilda gruppers bostadsbehov
- vilka förslag till insatser redovisar kommunerna i sina riktlinjer för att underlätta för särskilda grupper på bostadsmarknaden
- har förändringen av lagen 1 jan 2014 inneburit att särskilda grupper behov synliggörs och hanteras mer?

Länsstyrelsens samlade bedömning över redovisade riktlinjer för bostadsförsörjning i Blekinge

Länsstyrelsen har granskat två av fem kommuners riktlinjer för bostadsförsörjning som är antagna efter förtydligandet av lagen 2014. Det är Karlskrona och Sölvesborgs kommuner som har riktlinjer från 2016 medan Ronneby kommun har haft sina riktlinjer på remiss under förra året och avser anta dem under våren 2017. De resterande två kommunerna har vid aktuell granskning ännu inga antagna riktlinjer för bostadsförsörjning.

Karlskrona och Sölvesborgs kommuner pekar på de utmaningar och behov som finns för flertalet av dessa grupper. Riktlinjerna skiljer sig åt då Sölvesborgs kommun är mindre tydlig med vad kommunen planerar att göra för konkreta åtgärder för att underlätta för dessa grupper på bostadsmarknaden medan Karlskrona kommun har angett flera insatser och åtgärder. Gemensamt för kommunerna är att de främst lyfter de äldres svårigheter på bostadsmarknaden i sina riktlinjer. Inga av riktlinjerna redovisar dock tydlighet kring frågor som tex. social hållbarhet, grupper som står utanför bostadsmarknaden, trångboddhet, barnfamiljer med svag ekonomi etc.

Generellt när de sociala frågorna tas upp i kommunernas riktlinjer är det ofta som målformuleringar och visioner.

Vilka mål för bostadsförsörjningen har kommunen angett i sina riktlinjer?

Olofströms kommun

Kommunen har angett mål som är knutna till kommunens visioner. Nära till allt, Barnen i centrum, jobb till tusen. Hållbar tillväxt, livsmiljö och uppväxtmiljö.

Karlskrona kommun

Kommunen har angett mål som att kommunen ska

- strategiskt arbeta för att ha utrymme för en befolkningstillväxt på 2,0 % per år.
- I ett kortare planeringsperspektiv (3 år) ska kommunen säkerställa en tillväxt om minst 1,5 % per år.
- tillvarata och förstärka Karlskronas unika värden med skärgården, staden och landsbygden för att skapa attraktiva boendemiljöer.

- genom nyproduktion främja ökad rörlighet i det befintliga bostadsbeståndet och stärka social hållbarhet.
- förstärka strategiska serviceorter med grundläggande kommunal service för att öka attraktionskraften för landsbygden och skärgården som bostadsort.
- ha ett markinnehav som möjliggör en god bostadsplanering.
- ha en aktiv samverkan med samtliga aktörer på bostadsmarknaden.
- AB Karlskronahem ska vara en aktiv aktör på bostadsmarknaden.

Ronneby kommun

Kommunen meddelar att arbete pågår med att ta fram riktlinjer. Antagande under våren 2017.

Karlshamns kommun

Kommunen har angett mål som att tillgodose kommunens behov av bostäder.

Sölvesborgs kommun

Kommunen har angett att Sölvesborg är en av regionens mest attraktiva kommuner att bo och leva i. Genom engagemang, värme och närhet ges de bästa förutsättningar för god livskvalitet. Vi välkomnar alla besökare och nya medborgare. År 2020 är vi minst 20 000 invånare.

Samverkan

Samverkan över förvaltningsgränserna

Vilka förvaltningar samverkar kring planeringen för bostadsförsörjning?

Olofströms kommun

Kommunledningsförvaltningen

Karlskrona kommun

Kommunledningsförvaltningen Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen
Socialförvaltningen Äldreförvaltningen Funktionsstödsförvaltningen Arbetsmarknadsförvaltningen (nyanlända) Drift- och serviceförvaltningen Karlskronahem

Ronneby kommun

Miljö- och byggnadsförvaltningen, kommunledningsförvaltningen, tekniska förvaltningen, Ronnebyhus AB, Miljö- och energiteknik AB

Karlshamns kommun

Berörda förvaltningar och bolag

Sölvesborgs kommun

Alla

BME 2017 redovisar att flertalet kommuner har en bred samverkan mellan olika förvaltningar i samband med planeringen för kommunens bostadsförsörjning.

Samverkan över kommungränserna

Samverkar er kommun med andra kommuner i planeringen för bostadsförsörjning?

Olofström	Ja
Karlskrona	Nej
Ronneby	Nej
Karlshamn	Ja
Sölvesborg	Nej

*Tabell 38: Samverkan över kommungränserna?
Källa BME 2017*

Någon kommun förtydligar sitt svar med att förekommande samverkan sker i form av utbyte av erfarenheter och remissförfaranden avseende mellan- kommunala frågor. Samarbete sker med parter inom regionen som t.ex. KABO, Karlshamnsbostäder Allmännyttan i Karlshamn och Kristianstads Äldreboende.

Syftet med ny lag om kommunernas bostadsansvar är att vidga perspektivet på bostadsfrågan och utveckla möjligheter till ökad mellankommunal samverkan. Vid planeringen av bostadsförsörjningen ska kommunen samråda med berörda kommuner och ge länsstyrelsen, aktören med ansvar för regionalt tillväxtarbete i länet och andra regionala organ tillfälle att yttra sig. BME 2016 kunde redovisa att en av länets fem kommuner samverkar med andra kommuner i länet i planeringen för bostadsförsörjningen. Årets BME redovisar att detta samarbete håller på att utvecklas.

Svensk författningssamling 2000:1383

Lag (2000:1383) om kommunernas bostadsförsörjningsansvar

SFS nr: 2000:1383

Departement/myndighet: Socialdepartementet

Utfärdad: 2000-12-14

Ändrad: t.o.m. 2013:866

Tryckt version: [pdf, utan ändringar \(Lagrummet\)](#)

Ändringsregister: [SFSR \(Lagrummet\)](#)

Källa: Regeringskansliet / Lagrummet

1 § Varje kommun ska med riktlinjer planera för bostadsförsörjningen i kommunen. Syftet med planeringen ska vara att skapa förutsättningar för alla i kommunen att leva i goda bostäder och för att främja att ändamålsenliga åtgärder för bostadsförsörjningen förbereds och genomförs.

Vid planeringen av bostadsförsörjningen ska kommunen samråda med berörda kommuner och ge länsstyrelsen, aktören med ansvar för regionalt tillväxtarbete i länet och andra regionala organ tillfälle att yttra sig.

Riktlinjer för bostadsförsörjningen ska antas av kommunfullmäktige under varje mandatperiod. Förändras förutsättningarna för de antagna riktlinjerna ska nya riktlinjer upprättas och antas av kommunfullmäktige. *Lag (2013:866)*.

2 § Kommunens riktlinjer för bostadsförsörjningen ska minst innehålla följande uppgifter:

1. kommunens mål för bostadsbyggande och utveckling av bostadsbeståndet,
2. kommunens planerade insatser för att nå uppsatta mål, och
3. hur kommunen har tagit hänsyn till relevanta nationella och regionala mål, planer och program som är av betydelse för bostadsförsörjningen.

Uppgifterna ska särskilt grundas på en analys av den demografiska utvecklingen, av efterfrågan på bostäder, bostadsbehovet för särskilda grupper och marknadsförutsättningar. *Lag (2013:866)*.

3 § Länsstyrelsen ska lämna kommunerna i länet råd, information och underlag för deras planering av bostadsförsörjningen. Länsstyrelsen ska uppmärksamma kommunerna på behovet av samordning mellan kommuner i frågor om bostadsförsörjning och verka för att sådan samordning kommer till stånd. *Lag (2013:866)*.

4 § Kommunens riktlinjer för bostadsförsörjningen ska vara vägledande vid tillämpningen av 2 kap. 3 § 5 plan- och bygglagen (2010:900). *Lag (2013:866)*.

5 § En kommun ska lämna regeringen de uppgifter om kommunens bostadsförsörjningsplanering som regeringen begär. *Lag (2013:866)*.

6 § Om kommunens riktlinjer för bostadsförsörjningen saknar någon sådan uppgift som avses i 2 § första stycket 3, får regeringen förelägga kommunen att anta nya riktlinjer. *Lag (2013:866)*.

7 § Om det behövs för att främja bostadsförsörjningen ska en kommun anordna bostadsförmedling. Om två eller flera kommuner behöver gemensam bostadsförmedling, ska dessa kommuner anordna sådan bostadsförmedling.

Regeringen får förelägga en kommun att anordna kommunal bostadsförmedling enligt första stycket. *Lag (2013:866)*.

8 § En kommunal bostadsförmedling som förmedlar lägenheter i turordning efter kötid får, utöver sådan förmedlingsersättning som får tas ut vid yrkesmässig bostadsförmedling enligt 12 kap. 65 a § jordabalken, ta ut en avgift för rätten att stå i kö (köavgift) av den hyressökande. Kravet på förmedling efter kötid ska inte hindra att ett begränsat antal lägenheter som är tillgängliga för kön fördelas enligt ett förturssystem.

Köavgiften får tas ut för högst ett år i taget. Kommunen får bestämma avgiften och grunderna för hur den ska tas ut. *Lag (2013:866)*.

Övergångsbestämmelser

2013:866

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2014.
2. Äldre föreskrifter gäller fortfarande för riktlinjer för bostadsförsörjning som antagits före den 1 januari 2014.

Kommungrupper

Förutsättningarna skiljer sig mycket åt mellan Sveriges 290 kommuner.

De varierar i storlek, har skiftande geografiska lägen samt varierande struktur avseende befolkning, arbets- och bostadsmarknad.

Boverket har delat in Sverige i ett antal olika kommungrupper som storstad, högskoleort och övrig kommun. Sammanlagt sju stycken kommungrupper.

Storstadsregioner - Storstockholm, Storgöteborg och Stormalmö.

Högskoleorter - bildar två grupper efter invånarantal, de större med fler än 75 000 invånare och de mindre med färre än 75 000 invånare.

Övriga kommuner - bildar två grupper efter kommunstorlek med gränsen vid 25 000 invånare.

Blekinge består följaktligen av

- två **mindre högskoleorter** med < 75 000 invånare
- en **övrig kommun** med > 25 000 invånare samt
- två **övriga kommuner** med < 25 000 invånare.

Syftet med indelningen är att följa utvecklingen i olika typer av kommuner och att erhålla grupper som är någorlunda homogena.

**LÄNSSTYRELSEN
BLEKINGE LÄN**

SE-371 86 Karlskrona
Telefon 010-224 00 00
E-post: blekinge@lansstyrelsen.se www.lansstyrelsen.se/blekinge

Rapporter Länsstyrelsen Blekinge län ISSN 1651 -8527